XXIX.

CIRCA IMMUNITATEM

Localem nonnulla dubia declarantur poſt Conſtitutiones Benedicti XIII. & Clementis XII. excitata, aliaque opportune ſtatuuntur, & præcipiuntur.

BENEDICTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

OFFICII Noſtri ratio non eam modo ſolicitudinem Nobis imponit, ut Sacrorum Canonum Leges, & Prædeceſſorum Noſtrorum Romanorum Pontificum Conſtitutiones, in quarum interpretatione nihil dubium, aut perplexum occurit, exactiſſime ſervari, & impleri curemus; ſed id etiam a Nobis expoſcit, ut exorientem circa aliquas ex illis dubiorum ſegetem, quæ earum debitæ executioni multis modis officere dignoſcitur, opportunis editis declarationibus, aut definitionibus, amputare ac removere ſtudeamus.

Rom. Pont. reos homicidii proditorii, præmeditati, atque etiam in rixa voluntarie commiſſi, ab Immunitatis beneficio excluſerunt.

§. 1. Sane fel. rec. Prædeceſſor Noſter Gregorius Papa XIV. providam Juris Canonici ſanctionem præ oculis habens, qua ſcilicet, ſub *Tit. De homicidio voluntario, vel caſuali cap. 1.* innovatum fuit vetus præceptum Legis a Deo in Exodo latæ: *Si quis per induſtriam occiderit proximum ſuum, & per inſidias, ab Altari meo evelles eum, ut moriatur*; per ſuam Anno Incarnationis Dominicæ MDXCI. nono Kalendas Junii editam Conſtitutionem, quæ incipit: *Cum alias*, iis, qui proditorie proximum ſuum occidiſſent, ad Eccleſias, locaque Sacra, & Religioſa confugientibus, Eccleſiaſticam Immunitatem minime ſuffragari decrevit. Tum vero piæ memoriæ Prædeceſſor quoque Noſter, ac Dignitatis Noſtræ amplificator Benedictus Papa XIII. Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXXV. ſexto Idus Junii, edita Conſtitutione, quæ incipit: *Ex quo divina*, non eos tantum, qui proditorie, ut præfertur, homicidium patraſſent, verum etiam interficientes proximum ſuum animo præmeditato ac deliberato, ab Eccleſiaſticæ Immunitatis beneficio excluſit & repulit. Demum ſan. mem. proximus Deceſſor Noſter Clemens Papa XII. in ſua Conſtitutione, quæ incipit: *In ſupremo Juſtitiæ ſolio*, Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXXXIV. Kalendis Januarii edita, eos etiam, qui homicidium in rixa commiſiſſent, dummodo homicidium non fuiſſet caſuale, vel ad propriam defenſionem, immunitatis prædictæ beneficio minime gaudere voluit atque decrevit.

Alia quoque delicta eodem non gaudere decreverunt, & plures declarationes ediderunt.

§. 2. Inſuper iidem proxime memorati Prædeceſſores Benedictus, & Clemens, ad ea, quæ in jure Canonico, & in Gregoriana Conſtitutione recenſebantur, nonnulla alia delicta addiderunt, quæ, ſi qui commiſiſſent, eos a prædicto beneficio aſyli, & confugii apud Eccleſias, ac Loca Sacra & Religioſa, excluſos fore ſtatuerunt, variaſque a Doctoribus, ac dicti Juris, & Conſtitutionum Apoſtolicarum Interpretibus, de Immunitate locali agentibus, excitatas quæſtiones & controverſias, declarando ac definiendo ſuſtulerunt; ut ex eorundem Conſtitutionum tenore colligere licet, atque etiam ex una e Noſtris Inſtitutionibus, quam olim dum Archiepiſcopalem Bononienſem Eccleſiam præſentes moderabamur, pro illius Populi curæ Noſtræ concrediti inſtructione, edidimus, quæque impreſſa extat *Tomo II.* Editionis Italicæ *n.* XXI, in Latina vero Editione *n.* LXI.

Reos a loco immuni extrahi permiſerunt ex indiciis ad capturam, & Curiæ ſæcularis Officialibus tradi ex indiciis ad formam ſufficientibus.

§. 3. Ad hoc autem, ut Curia aliqua Eccleſiaſtica, in caſu alicujus ex delictis exceptis hujuſmodi, ad extractionem Delinquentis e loco immuni procedere, eumque ad ſuos Carceres transferre poſſet, quum præfatus Benedictus Prædeceſſor ſatis eſſe voluiſſet, ut ſuper delicti excepti qualitate, ac perſonæ qualitate, ea ſuppeterent indicia, quæ ad capturam decernendam ſufficientia reputari ſolent; ut vero extractum hujuſmodi Miniſtris, & Officialibus Curiæ ſæcularis tradere & conſignare valeret, ea decreviſſet indicia ex proceſſu informativo adverſus extractum ipſum confecto reſultare debere, quæ, juxta regulas Juris, vacantur *ultra torturam*; alter deinde Prædeceſſor Clem. XII. ampliando declaravit, ut quoties Eccleſiaſtico Judici, ex indiciis, non quidem ultra torturam, ſed ad torturam tantum ſufficientibus, de delicto excepto per extractum commiſſo conſtaret, poſſet idem extractum hujuſmodi Curiæ ſæculari tradere & conſignare. Cæterum iidem Prædeceſſores nec auctoritatem Eccleſiaſticam ullo pacto per præmiſſa imminui, nec inde ullam Juſtitiæ lædendæ occaſionem captari poſſe voluerunt. Siquidem extractiones Delinquentium hujuſmodi e loco immuni nunquam ſine auctoritate Epiſcopi, & interventu Perſonæ Eccleſiaſticæ ab ipſo Epiſcopo deputandæ, fieri poſſe ſtatuerunt, nec unquam extractos ipſos, prædictis etiam concurrentibus indiciis, Curiæ ſæcularis Officialibus tradi & conſignari, niſi ea lege, ſub graviſſimarum cenſurarum pœnis ſervanda, ut Eccleſiæ, ſeu Loco immuni reſtituerentur, quatenus in progreſſu Cauſæ iidem extracti indicia hujuſmodi purgarent atque diluerent.

Extractionem tamen auctoritate Eccleſiaſtica ſemper fieri voluerunt; traditionem vero ſub conditionibus Juſtitiæ conſervandæ idoneis.

Leges, pro S. R. E. Dominiis hac de re editæ, ad nonnullorum Principum Ditiones extenſæ fuerunt.

§. 4. Dum autem ea, quæ per Clementem Prędeceſſorem prędictum, Juris communis, & Gregorianę, ac Benedictinę Conſtitutionum ſanctionibus addita fuerunt, ultra fines temporalis Dominii Apoſtolicę Sedis minime extenderentur, viſum eſt Nobis, eadem alias quoque Regiones, quarum Supremi Principes id poſtulaſſent, opportune ampliari poſſe. Itaque in Concordatis, tum, quę Anno MDCCXLI. cum Cariſſimo in Chriſto Filio Noſtro Carolo utriuſque Sicilię Rege illuſtri, tum quę Anno ſequenti MDCCXLII. cum alio pariter Cariſſimo, in Chriſto Filio Noſtro Carolo Emanuele Illuſtri quoque Sardinię Rege ſancita fuerunt, pręmiſſas, aliaſque in Clementis Litteris pręfatis contentas diſpoſitiones, in eorumdem Regum Dominiis locum habere conceſſimus: mox etiam ad alia Principum id expetentium dominia, peculiaribus reſpective editis Litteris, quarum exemplum videre eſt in *Tomo primo Bullarii Noſtri Conſtitut. LXXXVIII.*, quę incipit: *Alias felicis*, extendimus & ampliavimus.

Plura tamen dubia adhuc declaranda ſuperſunt:

§. 5. Verum, quum tot iſta per Prędeceſſores Noſtros prædictos, ac per Nos ipſos adhibita ſtudia, non omnes quæſtiones, quæ in Tribunalibus excitari ſolent, tam ſuper qualitatibus homicidiorum, quę pro exceptis haberi debeant, quum ſuper modo exequendi prefatas Conſtitutiones in variis homicidiorum hujuſmodi, aliorumque exceptorum delictorum caſibus, de medio tollere, ſeu penitus antevertere valuerunt; id adhuc oneris Nobis relictum eſſe judicavimus, ut conſtitutas in hoc rerum genere agendi regulas, ad quas ſępiſſime tam Eccleſiaſticorum, quam Secularium Judicum acta expendere & exigere neceſſe eſt, nequaquam ultra difficultatibus & dubiis involutas remanere pateremur. Itaque, omnibus mature penſatis, auditiſque nonnullorum Venerabilium Fratrum Noſtrorum Sanctę Romanę Eccleſię Cardinalium, aliorumque gravium Virorum, juriſque Canonici peritorum, & in criminalibus judiciis verſatorum conſiliis, motu proprio, ac de Apoſtolicę, qua fungimur, auctoritatis plenitudine, Noſtram & Prędeceſſorum Noſtrorum mentem in hunc, qui ſequitur, modum declarare, & quędam etiam ex integro, ut infra, ſtatuere decrevimus.

I. Circa perſonas in dictis Conſtitutionibus comprehenſas.

§. 6. Ac primum quidem, cum in memorata Gregorii Prędeceſſoris Conſtitutione, quę incipit: *Cum alias*, dum ea delicta enumerantur, quę ab Eccleſiaſticę Immunitatis beneficio excluſa cenſeri debent, de Laicis delinquentibus dumtaxat mentio habeatur; deque his etiam tantummodo loquutus fuerit alter Prędeceſſor Benedictus in ſupracitata Conſtitutione, quę incipit: *Ex quo Divina*, placuit laudato Prędeceſſori Clementi XII. hujuſmodi Conſtitutiones per ſuam, quę incipit: *In ſupremo Juſtitiæ ſolio*, ad Eccleſiaſticos etiam cujuſcumque gradus, & ordinis, homicidium animo prędeliberato patrantes, extendere & ampliare, itaut nec ipſi, in hujuſmodi caſu, Eccleſiaſtica Immunitate juvari poſſint; dummodo tamen commiſſi per eos homicidii Cauſa ab eorum Judice Eccleſiaſtico competente cognoſcatur, ipſique ab eo, ſi rei reperti fuerint, circa pœnam ſanguinis, ad pręſcriptum Sacrorum Canonum condigna puniantur animadverſione.

Comprehenſi declarantur Regulares.

§. 7. Cum autem dubitatum fuerit, an ſub hac Clementis Prædeceſſoris ampliatione & extenſione Regularium quoque Ordinum Profeſſores, & Alumni comprehendantur; Nos, ad omnem ſuper hoc dubitationem tollendam, decernimus & declaramus, omnes & ſingulos cujuſcumque Ordinis, Congregationis, Militiæ, & Inſtituti Regulares, tam in ipſis expreſſe Profeſſores, quam illis quomodolibet adſcriptos, cujuſcumque gradus & conditionis extiterint, etiamſi ex ipſorum Ordinum Privilegio, ſeu alias, quælibet expreſſa & individua mentio de ipſis, eorumque Ordinibus, ad hoc ut ſub præſentis, aut præmiſſarum Conſtitutionum cenſura comprehendatur, habenda foret, ſi qui unquam, quod Deus avertat, homicidium animo præmeditato ac deliberato patraverit, a beneficio Immunitatis Eccleſiaſticæ, juxta formam earumdem Conſtitutionum Benedicti, & Clementis, excluſos fore, & cenſeri.

Item Mulieres.

§. 8. Et quoniam prædictus Clemens Prædeceſſor ſpeciali Decreto edito die 5. Octob. anni MDCCXXXVI. expreſſe declaravit, Mulieres etiam, quæ aliquod delictum ejuſmodi commiſiſſent, quod inter excepta, & ab Immunitatis localis beneficio excluſa, juxta præmiſſa, haberi debeat, pari jure hac in re cum Viris cenſeri, & ſub diſpoſitione ipſius Literarum incipiens: *In ſupremo Juſtitiæ ſolio*, æque in omnibus comprehendi debere; Nos hujus noſtræ Conſtitutionis tenore declarationem prædictam approbamus & confirmamus, eique inviolabilis legis, juxta quam in occurentibus caſibus judicari omnino debeat, plenarium robur adjicimus: Decernentes ſimiliter, ac declarantes, ſub ejuſdem Clementis, noſtræque hujus Conſtitutionis diſpoſitione, etiam Milites in omnibus & per omnia comprehenſos eſſe, nec ullum militare privilegium, hac in parte, ipſis ſuffragari poſſe, aut debere.

Et Milites.

II. Circa homicidium baculo aut ſaxo commiſſum.

§. 9. Præterea quum in præfata Clementis Deceſſoris Conſtitutione ab Immunitatis prædictæ beneficio excludantur omnes & ſinguli tam Laici, quam Eccleſiaſtici inquiſiti, & proceſſati, vel in contumaciam banditi, & condemnati, *ex cauſa & occaſione homicidii, etiam in rixa commiſſi cum armis, ſeu inſtrumentis ſuapte natura aptis ad occidendum, dummodo homicidium non fuerit caſuale vel ad propriam defenſionem*; ſæpe diſputari contingit, an is, qui non caſu, vel ex propriæ defenſionis neceſſitate, homicidium in rixa commiſerit baculo, aut ſaxo; quæ ſcilicet vel arma non ſunt, vel ſi ita appellari poſſent, non tamen arma ſuapte natura ad occidendum apta reputari ſolent, ab Immunitatis localis beneficio excluſus haberi debeat. Nos igitur ſuper hujuſmodi dubio definiendo decernimus, quemcumque Homicidam ſive Virum, ſive Mulierem, ſive Laicum, ſive Eccleſiaſticum Sæcularem, aut cujuſvis Ordinis Regularem, qui etiam baculo, aut ſaxo proximum ſuum occiderit, Eccleſiaſtici confugii beneficio minime gaudere, ubi ex delicti circumſtantiis dignoſcatur, illius actum, quamvis in rixa commiſſum, non caſu, aut ex neceſſaria defenſione, ſed ex odio, & nocendi animo, ac voluntate prodiiſſe. Quæ quidem definitio noſtra conformis eſt Divinæ Legi, quæ habetur in Libro Numerorum *cap. 35.*, ubi, deſignatis Civitatibus refugii pro iis, qui ſanguinem proximi nolentes effudiſſent, ita ſubjungitur: *Si quis ferro percuſſerit, & mortuus fuerit qui percuſſus eſt, reus erit homicidii, & ipſe morietur. Si lapidem jecerit, & ictus occubuerit, ſimiliter punietur. Si ligno percuſſus interierit, percuſſoris ſanguine vindicabitur. Propinquus occiſi homicidam interficiet, ſtatim ut apprehenderit eum, interficiet. Si per odium quis hominem impulerit, vel jecerit quippiam in eum per inſidias, aut, cum eſſet inimicus, manu percuſſerit, & ille mortuus fuerit, percuſſor homicidii reus erit; cognatus occiſi, ſtatim ut invenerit eum, jugulabit: quod ſi fortuito, & abſque odio & inimicitiis, quidquam horum fecerit, & hoc, audiente populo, fuerit comprobatum, atque inter percuſſorem, & propinquum ſanguinis quæſtio ventilata, liberabitur innocens de ultoris manu, & reducetur per ſententiam in Urbem, ad quam confugerat, manebitque ibi, donec Sacerdos Magnus, qui Oleo Sancto unctus eſt, moriatur.*

Quod decernitur a beneficio Immunitatis exceptum, dummodo voluntarie, etiam in rixa commiſſum fuerit.

III. Circa eos, qui proximum vulnerarunt ad mortem.

§. 10. Accidit autem in homicidiis, id quod in aliis delictis exceptis locum non habet, ut qui percuſſus, aut ictus fuerit, non ſtatim moriatur, ſed plerumque per aliquot horas, aut dies ſpiritum trahat, interim percuſſor ad Eccleſiam; aliumve locum immunem confugiens, aſyli jure gaudet, quo privari non poteſt, ut homicida, quamdiu percuſſus ab eo in vivis agit; dunque ex ipſo loco immuni de ſaucii vita ſolicite explorare non deſinit, ſi eum diutius victurum intelligit, a capto aſylo nequaquam diſcedit; ubi vero illum ex accepto vulnere vitam amittere agnoſcit, arrepta fuga. Magiſtratuum diligentiam prævertens, tempeſtive ſibi conſulit, meritaſque pœnas evadit. Quod quum ab iis, qui juſtitiæ adminiſtrandæ propoſiti ſunt, Nobis expoſitum fuerit perſepe evenire, & quidem non ſine magna publicæ tranquillitatis pernicie, ob impunitatis ſpem, quam facinoroſi homines ex hujuſmodi evaſionis fiducia concipiunt, iidemque poſtularint, hujuſmodi malum opportunis providentiæ noſtræ remediis ſubmoveri.

Hi etiam e loco immuni extrahi jubentur, reſtituendi tamen, ſi mors non ſequatur intra tempus a Lege præfinitum.

§. 11. Ideo Nos, de prædictorum Fratrum noſtrorum, aliorumque prudentium conſilio, per præſentes decernimus, ac mandamus, ut percuſſore ad Eccleſiam, aliumve Sacrum aut Religioſum locum confugiente, ſi Chirurgi ad inſpiciendum vulnus acciti, *grave vitæ periculum* adeſſe retulerint, percuſſor ipſe e loco immuni, ſervatis ſervandis, extractus, carceribus mancipetur; hac tamen lege, ut Eccleſiæ omnino reſtituatur, ubi is, qui vulneratus fuerit, ultra tempus a legibus conſtitutum ſuperſtes vivat, & quidem ſub iiſdem pœnis, quibus in memoratis Benedicti, & Clementis Litteris ii ſubjiciuntur, qui delinquentem ex indiciis ad torturam ſufficientibus ſibi traditum reſtituere recuſent, poſtquam in ſuis defenſionibus hujuſmodi indicia diluerit.

Epiſcoporum privativum jus in præmiſſis aſſeritur.

§. 12. Quod vero in citata Gregorii Prædeceſſoris Conſtitutione circa facultatem demandandi extractionem delinquentium e loco immuni in caſibus exceptis ſtatutum fuit, ut ſcilicet ea ad ſolos Epiſcopos, alioſque Epiſcopis ſuperiores Prælatos pertineat, non vero ad alios Epiſcopis inferiores, etiamſi alii Ordinarii ſint, aut Nullius Diœceſis; ita ut, occurrente caſu in loco exempto, & Nullius Diœceſis, tunc negotium hujuſmodi ad viciniorem Epiſcopum devolvatur, id quod ab alio quoque Prædeceſſore Benedicto in ſuperius allegata ipſius Conſtitutione confirmatum fuit; id ipſum Nos quidem præſentium Literarum tenore approbamus, & confirmamus. Sed quoniam nonnullæ ad Nos quærelæ ſuper hoc delatæ fuerunt, quod quædam curiæ Eccleſiaſticæ pro parte Officialium Curiæ Sæcularis requiſitæ, extractionem delinquentium in caſibus exceptis hujuſmodi diutius quam par eſt, protrahere conſueverunt; Nos ipſis Venerabilibus Fratribus Epiſcopis, aliiſque Superioribus Eccleſiarum Præſulibus, enixe ſtudioſeque ſuademus, & reſpective mandamus, ut omnem querelarum occaſionem in hoc rerum genere ſtudeant amovere, & quoties de delinquentibus in caſibus exceptis hujuſmodi agatur, ad opportuna indicia adverſus eos colligenda animum intendere non recuſent; ſique ea, quæ juxta præmiſſa requiruntur, re vera ſuppetere agnoſcant, eorumdem delinquentium extractionem e loco immuni quamprimum decernant, ut vel in Epiſcopalibus Carceribus nomine Eccleſiæ detineantur, vel etiam ad Curiæ Laicalis Carceres ejuſdem Eccleſiæ nomine retinendi, cum debitis cautelis transferantur. Nec enim Eccleſiaſtici zeli officium in eo ſtatuendum eſt, ut juſtitiæ curſus per Apoſtolicas Conſtitutiones præſcriptus adverſus facinoroſos homines impediatur; verum in Eccleſiæ immunitate, aliiſque omnibus Eccleſiaſticorum locorum, & perſonarum juribus aſſerendis, & ſuſtinendis, quum ea, contra ſacrarum legum præſcriptum infringi, ac violari contingat. Quum tamen hujuſmodi moras tunc maxime intervenire putemus, quum præfata delicta excepta non in Civitatibus; ſed per Diœceſes, in locis a Curiæ Eccleſiaſticæ reſidentia remotis, perpetrantur; idcirco Nos per eaſdem præſentes prædictis Epiſcopis, aliiſque ſuperioribus Prælatis facultatem contedimus & impertimur, ut, quoties in hujuſmodi caſibus pro parte Curiæ Laicalis requiſiti fuerint, Vicariis ſuis Foraneis, ſive etiam aliis perſonis Eccleſiaſticis ad id per

Eorumdem diligentia excitatur ad promptam Conſtitutionum Apoſtolicarum executionem.

Eiſdem Permittitur, ut indiciorum compilationem per Diœceſis aliis Eccleſiaſticis perſonis committere valeant.

per ipſos Antiſtites deputandis, committere poſſint, ut indicia ad extractionem neceſſaria juridice colligant; ut, his nimirum inſpectis iidem Antiſtites, prout juris erit, ad delinquentium hujuſmodi extractionem quantocius decernendam procedere valeant.

Hactenus decreta ſerventur in omnibus locis, ad quæ Clementis XIII. Conſtitutio extenſa fuit.

§. 13. Et quidem hæc omnia, quæ per præſentes hucuſque declaravimus, definivimus, atque ſtatuimus, tam in hac Urbe noſtra, & in Bononien., Ferrarien., Beneventana, aliiſque omnibus Civitatibus Terris, & Locis, Nobis, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ mediate, vel immediate ſubjectis, etiam ſpecialem, & individuam mentionem requirentibus, eorumque Curiis Eccleſiaſticis, & Sæcularibus, etiam Baronalibus, quam etiam in aliis Regnis, Provinciis, atque Ditionibus, ad quas dictæ Prædeceſſorum Noſtrorum Conſtitutiones, ſive peculiaribus conceſſionibus, ut ſupra, ſive per viam *concordati* extenſæ, & ampliatæ fuerunt (quatenus nimirum congruere dignoſcantur cum eiſdem Concordatis, quibus nulla in re derogare intendimus,) locum perpetuo habere, ſuoſque debitos effectus ſortiri, & obtinere, & ab omnibus, & ſingulis Ditionum, Regnorum, Locorumque hujuſmodi tam Eccleſiaſticarum, quam Sæcularium Curiarum Judicibus, Magiſtratibus, Officialibus, & Miniſtris, aliiſque omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore quandocumque ſpectabit, per omnia obſervari volumus, atque decernimus.

Confirmantur pœnæ ſtatutæ adverſus violatores immunitatis, & Juriſdictionis Eccleſiaſticæ.

§. 14. Illud etiam, quod in præallegatis Noſtrorum Prædeceſſorum Conſtitutionibus, ſub graviſſimarum pœnarum interminatione, diſtricte vetitum fuit, ne ſcilicet Curiæ Sæculares, eorumque Magiſtratus, Judices, & Officiales quicumque, ab Eccleſiis, Monaſteriis, lociſque ſacris, aliquem delinquentem, etiam in caſibus exceptis, ſine Eccleſiaſticæ auctoritatis interventu, capere, extrahere, aut incarcerare; neve ad declarandum, crimina a prædictis admiſſa eſſe de exceptis in eorumdem Prædeceſſorum Conſtitutionibus (quum id ad ſolos, ut præfertur, Epiſcopos pertinere dignoſcatur) quoquo modo procedere audeant, ſeu præſumant; Nos quoque iiſdem motu, auctoritate, ac tenore confirmamus, & innovamus; atque ab omnibus, ad quos pertinet, ſeu pertinebit in poſterum, inviolabiliter etiam perpetuo obſervari præcipimus; contrafacientes quoque, & tranſgreſſores, eaſdem omnes pœnas, quæ in præallegatis Conſtitutionibus indictæ ſunt, omnino incurrere ſtatuimus, atque ſancimus:

Eorum numero habendos eſſe decernitur eos etiam, qui loca immunia obſidendo, aliiſque artibus, confugientes in ſuam poteſtatem venire compellunt.

Decernentes, in numero tranſgreſſorum hujuſmodi eos etiam eſſe & cenſeri, qui, in ſpretum Eccleſiaſticæ auctoritatis, & Canonicarum Sanctionum, præſcripto ad Superiores Eccleſiaſticos recurſu poſthabito, Eccleſias, & Loca immunia obſidere præſumunt, ac impediendo, ne ad illos, qui Sacro confugio ſe tuentur, alimenta deferantur, ſive aliter, eoſdem in Curiæ Sæcularis poteſtatem ſe dedere cogunt; Nos enim eos, qui talia auſi fuerint, ſive confugientes hujuſmodi de exceptis delictis, ſive de aliis non exceptis inquiſiti ſint, omnes & ſingulas pœnas, atque cenſuras adverſus Eccleſiaſticæ immunitatis violatores, in jure, ac in prædictis Conſtitutionibus Apoſtolicis latas atque ſtatutas, incurrere decernimus ac declaramus.

Hujuſmodi artes pluries Canonicis cenſuris damnatæ.

Sane hujuſmodi artes atque violentias aliis etiam retro temporibus intentari conſueviſſe non ignoramus; ſed ſimul etiam ab Eccleſia damnatas ſemper atque proſcriptas fuiſſe comperimus; idque ſatis demonſtrant ea, quæ in pluribus Provincialibus Conciliis, labentibus decimotertio, ac decimoquarto Eccleſiæ ſæculis, ſtatuta leguntur; (*) ibi enim, expoſitis Eccleſiarum circumſeſſionibus, interceptione alimentorum, aliiſque artibus, quibus ii, qui ad Eccleſiam confugerant, ad deditionem adigebantur, quicumque ſimilia attentare præſumpſerint, anathematis mucrone feriuntur. Et Nos igitur, qui Eccleſiæ ſpiritum circa præmiſſa toties aperte declaratum, atque a Prædeceſſoribus Noſtris conſtanter ſervatum, exuere neque poſſumus, neque volumus, eidem per omnia inhærentes, decernimus, & declaramus, omnes, & ſingulos, qui ſub Eccleſiaſticæ Immunitatis tutela degentibus, hujuſmodi ratione vim inferre auſi fuerint, præter alias pœnas atque cenſuras adverſus ejuſdem Immunitatis violatores, ut præfertur, latas atque ſancitas, ſine alia declaratione incurrendas, omni beneficio ac privilegio Eccleſiaſtici confugii & aſyli tam apud Eccleſias, & loca immunia ab ipſis ſic violata, quam apud alias quaſcumque Eccleſias, & Loca Sacra, & Religioſa, indignos, atque privatos fore, & habendos eſſe, non ſecus ac alii omnes, *qui confugientibus vim inferunt, aut ipſos ab Eccleſia, aliove loco immuni violenter extrahunt, & adducunt*; quos ſcilicet laudatus Prædeceſſor Benedictus XIII. in ſua allegata Conſtitutione, *non illius tantum Eccleſiæ, quam violarint, ſed cujuſcumque etiam alterius Eccleſiæ immunitate gaudere nequaquam poſſe aut debere* declaravit & quorum Nos numero ſupradictos etiam jure & merito accenſendos eſſe decernimus.

De his, qui delictum exceptum in una ditione patrarunt, & ad locum immunem confugiunt in altera, ex qua, vigore mutuæ conſuetudinis, traderentur Curiæ in loco delicti juriſdictionem habenti.

§. 15. Denique quum, ſicut accepimus, inter temporalis Dominii Noſtri, ac nonnullarum finitimarum Ditionum Curias, reciproca quædam conſuetudo inoleverit, at qui certi generis delicta in alterutra ex Ditionibus hujuſmodi commiſerint, & intra fines alterius ſe receperint, inſtante Curia illius Ditionis, in qua delictum commiſſum fuit, capiantur, eidemque Curiæ tradantur; cumque, ſicut etiam Nobis expoſitum fuit, hujuſmodi traditionibus aliquando moram afferri contingat, propterea quod delinquentes hujuſmodi, in Terris, ad quas confugerunt, ſub Eccleſiæ alicujus, vel alterius loci immunis tutela ſe receperint: Idcirco Nos, Eccleſiaſticæ Immunitatis rationes cum recta Juſtitiæ adminiſtratione, & Reipublicæ tranquillitate opportune compulare volentes, decernimus, & mandamus,

Indicia contra hos cumulentur ab Epiſcopo, ad quem ſpectat ratione loci delicti, & tranſmittantur alteri, ad quem pertinet extractionem decernere.

ut, ſi hujuſmodi confugientes delictum aliquod ex iis, quæ in Apoſtolicis Conſtitutionibus præfatis excepta ſunt, in temporali Romanæ Eccleſiæ dominio patraverint, indicia ad capturam requiſita, ab Epiſcopo Diœceſano, ſeu reſpective viciniori illius loci, in quo delictum commiſſum fuit, excipiantur, ſeu cumulentur; eaque ad Epiſcopum alterius loci, in quo delinquens aſylum cœpit, ſine mora traſmittantur; ut hic nimirum, quatenus traditioni præfatæ locus eſſe debeat, extractionem delinquentis e loco immuni, auctoritate ſua, & cum interventu perſonæ Eccleſiaſticæ, fieri mandet. Eademque ratione, ſi in præfatis aliorum Principum Ditionibus, in quibus traditionis prædictæ conſuetudo viget, ejuſmodi delictum commiſſum fuerit, quod, ſive in vim Gregorianæ, aut Benedictinæ Conſtitutionis, ſive ratione *Concordati* cum Apoſtolica Sede initi, ſive extenſionis alterius Conſtitutionis Clementis XII. ab eadem Apoſtolica Sede ſpecialiter impetratæ, pro excepto habebri debeat; volumus, & ſtatuimus, ut Epiſcopus ille, ad quem, ratione loci delicti commiſſi, id pertinere dignoſcitur, memorata indicia ad capturam requiſita cumulari faciat, eaque tranſmittat ad Epiſcopum Ditionis Eccleſiaſticæ, intra cujus juriſdictionis fines illius delicti reus aſylum delegit; ut hujus ſcilicet Antiſtitis auctoritate, aliiſque ſervatis ſervandis, a confugii loco extrahi, ac, ſi ita res feret, externæ poſtulanti Curiæ valeat conſignari.

In extractione & in reliquis omnibus ſerventur Conſtitutiones, & concordat.

Volumus tamen, in quolibet ex præmiſſis caſibus, in quibus de delictis, ut ſupra, exceptis tantummodo agitur, prædictarum Benedicti, & Clementis Conſtitutionum, ſeu Concordatorum reſpective leges, atque tenores, inviolabiliter obſervari; tum ſcilicet in eo, ut delinquens Eccleſiæ nomine in carceribus retineatur; tum etiam in eo, ut per Epiſcopos dumtaxat, privative quoad omnes alios etiam Eccleſiaſticos Judices, ex indiciis, ut præfertur, ad torturam ſufficientibus, declaretur, an delictum, de quo eſt quæſtio, inter excepta connumerari debeat, nec ne; tum denique in eo, quod pertinet ad obligationem reſtituendi reum ad formam dictarum Conſtitutionum, quatenus is in progreſſu cauſæ, indicia hujuſmodi ſibi adverſantia purgaverit, atque diluerit.

16. Ip-

(*) Concilium Provinciale Lambethenſe hab. Anno 1261. tom. 11. part. 1. Labbeanæ Collectionis Conciliorum col. 810. Concil. Exonienſe Anni 1287. tom. 11. part. 2. dictæ Collectionis col. 1281. tit. 15. Concil. Provinciale Nugaroli enſe Anni 1303. dicto tom. 1. part. 2. ejuſdem Collectionis col. 1479. can. 6. Concil. Palentinum Anni 1322. dicto tom. 11. par. 2. præfatæ Collectionis col. 1697. cap. 7. Concilium Valliſoletanum Anni 1322. tom. 3. Collectionis Conciliorum Hiſpaniarum Cardinalis de Aguirre pag. 564. tit. 18. num. 51. Concilia Marcianenſe, & Sylvanectenſe Anni 1326. ſupracitato tom. 11. part. 2. d. Collectionis Labbeanæ col. 1751. tit. 11. & col. 1770. cap. 5. Concilium Vaurenſe Anni 1368. eodem tom. 11. part. 2. dictæ Collect. col. 2012. tit. 53.

Præſentes Litteræ omnimodum firmitatem, debitamque executionem ſortiantur.

§. 16. Ipſas demum præſentes Litteras, & in eis contenta quæcumque perpetuæ firmitatis vim, & robur habere, ſuoſque integros atque plenarios effectus, in locis atque Ditionibus prædictis, ac reſpective ubilibet locorum, & gentium, ſortiri, & obtinere, atque ab omnibus, & ſingulis, ad quos ſpectat, & quoquomodo pro tempore ſpectabit in futurum, etiam ſub ſtatutis pœnis atque cenſuris per contravenientes ipſo facto incurrendis, omnino ſervari; ſicque, & non aliter, in præmiſſis, per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, & Cardinalium hujuſmodi Congregationes, & Apoſtolicæ Sedis Nuncios, nec non Sæculares Curias, & Magiſtratus, etiam ſupremos, alioſve quoslibet, quacumque præeminentia, & poteſtate fungentes, & functuros, & etiam ſpeciali nota, & mentione dignos, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere decernimus, ac irritum & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentati.

Contrariis quibuſcumque non obſtantibus.

§. 17. Non obſtantibus præmiſſis, aliiſque quibuslibet Apoſtolicis Conſtitutionibus, Regulis, & Ordinationibus, nec non quarumcumque Eccleſiaſticarum, aut Sæcularium legibus, edictis, ſtilis, uſibus, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus; privilegiis quoque, indultis, & facultatibus, quibuſvis perſonis, etiam ſpeciali mentione dignis, & quavis quantumcumque ſublimi dignitate, & auctoritate fulgentibus, & ex quibuſvis etiam gravibus, & urgentiſſimis cauſis, ſeu quibuſcumque Regularium Ordinibus, etiam Mendicantium, & Militaribus, etiam S. Joannis Hieroſolymitani, ſeu Monachorum, aut Clericorum Regularium Congregationibus, Societatibus, & Inſtitutis, etiam Societatis Jeſu, aliiſque quibuſvis, etiam ſub quibuſcumque verborum tenoribus, & formis, & cum quibuſcumque clauſulis, & decretis, etiam motu, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ſeu conſiſtorialiter, ac alias quomodolibet in contrarium præmiſſorum conceſſis, ac pluries confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis illorum tenores, formas, & cauſas præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, atque etiam inſertis, ac reſpective ſervatis habentes, ad præmiſſorum effectum, hac vice dumtaxat, prædictis motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine derogamus, & derogatum eſſe volumus, cæteriſque contrariis quibuſcumque: ſeu ſi aliquibus communiter, aut diviſim ab hac eadem ſit Sede indultum, quod nullo in caſu, ſeu extra certos caſus, ceteriſque de cauſis, excommunicari, ſuſpendi, aut interdici non poſſint, niſi per Litteras ejuſdem Sedis, facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujuſmodi mentionem.

Earum publicatio vim perſonalis intimationis; Tranſumpta vero authographi fidem obtineant.

§. 18. Ut autem præſentes Litteræ, & in eis contenta hujuſmodi, ad omnium notitiam perducantur, nec quiſquam de eis ignorantiam prætendere valeat, volumus eaſdem ad valvas Eccleſiæ S. Joannis in Laterano, & Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, nec non Cancellariæ Apoſtolicæ, Curiæque Generalis Innocentianæ, aliiſque locis ſolitis, & conſuetis ejuſdem Urbis, per Curſores noſtros, ut moris eſt, publicari, earumque exempla affigi, ſicque publicatas, & affixas, omnes, & ſingulos, quos concernunt, ſeu concernent in futurum, perinde afficere, ac ſi unicuique illorum perſonaliter intimatæ, & notificatæ fuiſſent; earum quoque Tranſumptis, ſeu Exemplis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo Perſonæ in Eccleſiaſtica Dignitate conſtitutæ munitis, eamdem fidem in judicio, & extra illud ubique haberi, quæ ipſis præſentibus haberetur, ſi originaliter exhiberentur, & oſtenderentur.

Sanctio.

§. 19. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Noſtrarum declarationum, definitionum, ordinationum, confirmationum, prohibitionum, mandatorum, decretorum, & voluntatum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 15. Martii 1750.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLIX. Idibus Martii, Pontificatus Noſtri Anno Decimo.

D. Card. Paſſioneus.

J. Datarius.

Visa de Curia.

J. C. Boſchi.

Loco ✠ Plumbi.

J. B. Eugenius.

Regiſtrata in Secretaria Brevium.

Publicata die 6. Aprilis ejuſdem Anni.

PRO COPHTIS CATHOLICIS XXX.

Indultum recipiendi Sacramentum Confirmationis a Presbytero Miſſionis Prefecto.

DECRETA

Super dubiis alias propoſitis de cœlibatu eorum, qui in infantili ætate ad Diaconatum promoti fuere, & de Diſpenſationibus ſuper Matrimoniis initis poſt Ordines Sacros. Vide hujus Bullarii Tom. I. num. 511.

Dilectis Filiis Fr. Jacobo a Cremeſir Presbytero Ordinis Minorum Sancti Franciſci ſtrictioris obſervantiæ Præfecto Miſſionis Apoſtolicæ in Ægypto, cæteriſque Miſſionis Cophtæ Miſſionariis.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Dilecti Filii Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Prima Inſtructio anno 1745. edita memoratur.

ANNO vertente reparatæ ſalutis milleſimo ſeptingenteſimo quadrageſimo quinto, Pontificatus autem Noſtri quinto, tum ut partes Apoſtolici Noſtri Miniſterii impleremus, tum etiam, ut præclaram ſignificationem paterni animi noſtri, ac dilectionis, qua ſemper complexi ſumus, complectimur ſemperque complectemur inclytam Nationem Cophtam, præberemus, auditis gravium ac prudentium hominum ſententiis, noſtris quoque laboribus, ac privato ſtudio adjunctis, Paſtoralem Inſtructionem ſuper quibuſdam, de quibus ambigebatur, ad eorum ritus, & mores ſpectantibus edidimus.

Dubia tunc in ſuſpenſo relicta.

§. 1. Ea vero in Inſtructione, quæ typis impreſſa fuit, noſtroque Bullario inſerta, actum eſt de Ritu Cophtorum, quo Sacramentum Confirmationis a ſimplici Sacerdote, ſtatim poſt Baptiſmum confertur; agitur etiam de more ac conſuetudine eorumdem, conferendi Ordinem Diaconatus pueris adhuc in infantili ętate exiſtentibus. Quibus de robus ea, quę conſentanea erant, & opportuna, conſtituta ſunt; nonnulla autem indefinita remanſerunt; quia, priuſquam de illis reſponſum a Nobis daretur, neceſſarium viſum fuit plura, quę haud ſatis nota, & perſpecta erant, exquirere, ut in eadem Inſtructione videre licet. Interea vero omnes curas ac diligentias adhibere non prętermiſimus, ut eorum, quę adhuc deerant, cognitionem aſſequeremur. Collectis deinde omnibus, quoad fieri potuit, quę neceſſaria videbantur, *die* 12. *Martii anni currentis* 1750. nonnullos Sanctę Romanę Eccleſię Cardinales, alios in Sacrę Theologię facultate Magiſtros, alios autem in jure Canonico peritos, coram Nobis, rimatis antea per Nos omnibus & perpenſis, congregari juſſimus. In hac autem Congregatione, dubia, quę proponebantur, in duas Claſſe diſpertita fuerunt: una eorum fuit, quibus neque adhuc ullum reſponſum pręberi poterat; altera vero eorum, quibus & tunc reſponderi poterat, & quę opportuna videbantur, decerni.

Ex iis aliqua nequaquam definiri poſſunt.

§. 2. Inter dubia, quę indefinita remanſerunt in noſtra Paſtorali Inſtructione *Anni* 1745. unum illud fuit: *An ſpes ulla effulgeat proximi redius alicujus Epiſcopi ad ſinceram cum Catholica Eccleſia unitatem.* Alterum vero: *An & quomodo tolli poſſit, & radicitus extirpari abuſus conferendi Ordines ante legitimum tempus, & induci quoad ætatem Ordinandorum obſervantia decretorum Conc. Trident. quam in caſu ſimili, ad Catholicæ Fidei præſidium, & diſciplina Eccleſiaſticæ augmentum, Grego-*

R

rius

rius XIII. plurimum commendavit Patriarcha Maronitarum. Hæc autem duo dubia in prædicta ultima Congregatione repoſita fuerunt in eorum Claſſe, quibus neque adhuc reſponderi poterat, cum ex iis, quæ noviſſime Nobis relata fuerunt, nulla proxima ſpes effulgeat, ut aliquis ex ejuſdem Nationis Epiſcopis, ejuratis ſchiſmatis, ac hæreſum erroribus, ad Catholicæ Eccleſiæ ſinum revertatur.

I. De Miniſtro Sacramenti Confirmationis, & quo tempore ſit conferendum.

§. 3. Similiter inter dubia, quæ indefinita relicta fuerunt in ſuperius laudata Inſtructione, reperitur illud: *An rebus in eo, in quo hodie ſunt, ſtatu manentibus, expediat tribui uni, vel pluribus Presbyteris facultatem extraordinariam adminiſtrandi Sacramentum Confirmationis: Cui, vel quibus dicta facultas tuto delegari poſſit, ut Sacro Chriſmate præcipue liniantur filii orti a Parentibus Catholicis poſt hæreſim ejuratam, & abluti Sacro Baptiſmate ſaltem a Sacerdote Latino*. Et illud quoque: *An in caſu conceſſionis hujuſmodi facultatis, expediat monere Sacerdotes, ne ea utantur adminiſtrando Confirmationem infantibus immediate poſt Baptiſmum (niſi caſu neceſſitatis) ſed in ea tantum ætate, quæ Confirmandus virtutem Sacramenti valeat mente percipere*: Hæc autem poſtrema duo dubia in ultima Congregatione poſita fuerunt in Claſſe eorum, quibus reſponſum præberi nunc poteſt.

Ejuſdem conferendi Facultas conceditur Præfecto Miſſionis, durante neceſſitate, dummodo Confirmandi ſeptimum ætatis annum attigerint.

§. 4. Itaque eorum examine aſſumpto, auditiſque Congregatorum ſententiis, Decretum fieri placuit in hunc modum: *Sanctiſſimus conſentaneum judicavit delegare Præfecto Miſſionum Ægypti facultatem extraordinariam conferendi, Chriſmate tamen ab Epiſcopo benedicto, Sacramentum Confirmationis illis, qui a Sacerdotibus Latinis Baptiſmum acceperunt. Caveat autem Præfectus hujuſmodi Sacramentum illis conferre, qui ſeptimum ætatis annum nondum attigerint, niſi forte periculum mortis immineret, ne, ingraveſcente morbo, ſine hoc Sacramento decedant. Denique Sanctitas Sua facultate elargiri ſolum intelligit, donec neceſſitas id poſtulaverit, videlicet, donec aliquis Catholicus Epiſcopus in Ægypto habeatur*.

De hujus Indulti fundamentis, & remiſſive.

§. 5. Hujuſmodi Decretum etiam in præſenti a Nobis confirmatur: cum in omnibus, ac per omnia conveniens, ac conſentaneum ſit tum iis, quæ expoſita fuerunt in præcedenti noſtra Inſtructione *Anni* 1745. *§. quod attinet ad primum*; tum etiam iis, quæ fuſe a Nobis tractata ſunt in noſtro Opere *de Synodo Diœceſana* impreſſo *Anno* 1548. *l.* 7. ubi *c.* 7. actum eſt de conſuetudine Presbyterorum Græcorum impertiendi Sacramentum Confirmationis ſtatim poſt Baptiſmum, & de Epiſcopo, qui eſt Miniſter ordinarius hujus Sacramenti; & *c.* 8. de neceſſitate, quam habet Sacerdos Latinus, ſi a Summo Pontifice conſtituatur Miniſter extra ordinem Sacramenti Confirmationis, utendi Chriſmate ab Epiſcopo benedicto; & *c.* 9. reſumpta integra materia, exponitur, quouſque ſe proferat tolerantia Apoſtolicæ Sedis, & in quibus Græcorum Regionibus locum habere valeat vetus conſuetudo, qua eorum Sacerdotes Fidelibus ſtatim ubi Sacro Lavacro abluti ſunt, Sacramentum Confirmationis conferunt; adeo ut non aliud hic addere opus ſit, quam Præfecto Miſſionum Ægypti eamdem a Nobis concedi facultatem, quæ data eſt Guardiano Sancti Sepulchri qui ex beneficentia, & gratia Sedis Apoſtolicæ, durante ejus Officio, ubi Epiſcopi Latini in ſuis Diœceſibus reſidentes non adſunt, in Terræ Sanctæ Locis Sacramentum confert Confirmationis; facultatem videlicet conferendi Sacramentum hujuſmodi, Oleo, & Chriſmate, etiam antiquis, ſi nova haberi non poſſint, per Catholicum Antiſtitem gratiam, & communionem Sedis Apoſtolicæ habentem benedictis: quemadmodum quiſque legere poterit in Noſtra Conſtitutione, quæ decima eſt in Tomo primo Noſtri Bullarii. Quamvis enim, juxta ea, quæ in Pontificali Romano præſcripta ſunt, ſingulis Annis Feria quinta in Cœna Domini Sacrum Chriſma renovari debeat, neque liceat uti Chriſmate Anno præcedenti conſecrato; id tamen locum non habet, ſi aut Chriſma recipi nequeat, niſi ab Epiſcopo, qui a Communione Apoſtolicæ Sedis ſeparatus ſit, aut etiam ſi aliquis Epiſcopus adſit in Communione Eccleſiæ Catholicæ degens, ea tamen ſit locorum diſtantia, vel aliud intercedat impedimentum, ut ab eo novum Chriſma accipi nequeat; tunc quippe licere cenſetur uti vetere Chriſmate ab Epiſcopo Catholico annis præcedentibus benedicto, ſicut a Nobis late demonſtratum eſt in Noſtra Notificatione, 14. *Tom.* 4. *Bonon. edit.* cum in ea Urbe degentes Archiepiſcopi munere fungeremur.

Declaratur dictum Præfectum uti poſſe Chriſmate, etiam antiquo, ſi novum ab Epiſcopo Cathol. benedictum habere nequeat.

De Ætate Confirmandorum, regulæ indicantur.

§. 6. Quod autem pertinet ad ætatem, qua Sacramentum Confirmationis dari debet, aut conferri permittitur etiam iis, qui adhuc per ætatem capaces non ſunt probe, ac bene percipiendi vim, ac valorem Sacramenti, id, quod reſponſum eſt, apprime concordat cum iis, quæ a Nobis collecta, & fuſe expoſita ſunt in laudato Noſtro Tractatu *de Synodo Diœceſana l.* 7. *c.* 10.

II. De cœlibatu eorum, qui ad Diaconatum infantes promoti ſunt & in eo adulti & cœlibes miniſtrarunt.

§. 7. Proſequendo examen dubiorum, quæ in Claſſe collocata ſunt eorum, quibus tunc reſponderi poterat, illud ordine ſuccedit: *An, ſi Diaconi ordinati in ætate puerili miniſtrent adulti in Ordine ſuſcepto, & in ſtatu cœlibi, inferri poſſit, eos ante nuptias ratam Ordinationem habere; cum compertum ſit teſte P. Benart, eos a puero functionibus Eccleſiaſticis aſſueſcere, & in magno numero ordinari, ne aliquando deſint, qui Eccleſiæ miniſteriis operam navent*. Cum igitur examen præſcripti Dubii aggredi placuerit, poſt latum a quolibet ex Congregatis ſuffragium, pronunciatum eſt a Nobis Decretum in hæc verba: *Diaconi in ætate puerili ordinati, licet ante decimum ſextum ætatis annum miniſtraverint in Ordine ſuſcepto, & in ſtatu cœlibi, tamen non cenſetur ante Nuptias Ordinationem ratam habuiſſe, eo quod nihil faciendi ſint illi actus, quos in ætate puerili, & ante decimum ſextum ætatis annum exercuerint*. Quod Decretum nunc pariter a Nobis confirmatur.

Decernitur, per hæc ante annum ætatis XVI. peractæ, neminem cenſeri Ordinationem ratam habuiſſe.

§. 8. Ut vero ea, quæ decreta ſunt, planius intelligantur, opus eſt aliquantum digredi; hac enim ratione procedendo, via munietur, ut ad propoſitum finem perveniamus.

Exemplum a Profeſſione Regulari, quæ vel eſt expreſſa, vel tacita.

§. 9. Nemo eſt, qui ignoret, duobus modis Religioſam Profeſſionem fieri; vel, ut melius dicamus, duplicem eſſe Profeſſionem Religioſam, unam expreſſam, alteram vero tacitam. Expreſſa fit, quum debitis ſervatis ſolemnitatibus, tria vota Caſtitatis, Paupertatis, & Obedientiæ conceptis verbis emittuntur, quæ in Conſtitutionibus Ordinis, in quo quis ſe velle vivere profitetur, præſcripta ſunt: Tacita autem in eo poſita eſt, cum quis ea exercet, & operatur, ex quibus arguitur, ad vivendum in aliqua Religione ſe obligare voluiſſe, etſi ſolemniter & expreſſe eam profeſſus non fuerit.

Statuta per Conc. Trid. ætate annorum XVI. ad expreſſam Profeſſionem valide emittendam, actus per quos tacita inducitur, ante peracti, pro nihilo reputantur.

§. 10. Tacita Profeſſio a ſacro Tridentino Concilio juxta communiorem ſententiam ſublata non eſt, ut late teſtantur Navarrus *Conſil.* 35. *de Regul. num.* 5. Azorius *Inſtit. part.* 1. *lib.* 12. *cap.* 4. *qu.* 6. Sanch. *de Matrim. lib.* 7. *diſp.* 35. *n.* 2. Fagnanus *in cap. Perlatum de iis, quæ vi &c. num.* 46. Sed cum in eodem Concilio decretum fuerit, nullas ac irritas eſſe Profeſſiones, quæ in quacunque Religione fiunt ante annum decimum ſextum ætatis Profitentis, & antequam integer annus probationis expletus fuerit; hinc recte deducitur, etiamſi a Concilio tacita Profeſſio ſublata non ſit, eam tamen locum non habere, ſi actus, ex quibus illa inducitur, peracti non fuerint poſt annum decimum ſextum ætatis Profitentis, & poſtquam annus probationis completus eſt; ita ut a Concilio Tridentino magna ex parte temperata ſit diſpoſitio: *Cap. Is, qui de Regularibus, in ſexto, & Clementina* 2. *eodem Titulo, de Regularibus*.

Cur itaque dd. Diaconi, ex prioribus Decretis, eadem ætate interrogandi ſint, an velint in Ordine perſeverare, ejuſque onera ſubire.

§. 11. Ad inſtar Conciliaris Diſpoſitionis a Nobis conſtitutum eſt, ut Diaconi Cophti in infantili ætate ordinati, ubi ad annum decimumſextum ætatis ſuæ pervenerint, a Præfecto Miſſionum interrogentur, num velint, necne perſeverare in Ordine ſuſcepto, & obligationes omnes Ordini annexas implere, ut inde ſtatui poſſit, quid in futurum in reliqua eorum vita ab ipſis ſervandum ſit, ſicut quiſque videre poteſt in pluries laudata Inſtructione Noſtra *anni* 1745. Itaque quemadmodum ſtabilita per Concilium ætate anni decimiſexti ad Profeſſionem Regularem emittendam, tacita locum non habet, etiamſi ante prædictam ætatem actus illi expleantur, ex quibus ſecundum Canonicas diſpoſitiones tacita profeſſio inducitur, ſed omnes illi nullo in numero, & pro nihilo habentur ad tacitam Profeſſionem Regularem inducendam, niſi expleti fuerit poſt annum ætatis decimumſextum, & poſtquam anno probationis evoluto, expreſſa Profeſſio emiſſa non eſt; ita conſtituto a Nobis anno ætatis decimoſexto, quo, ut dictum eſt, Præfectus Miſſionum Diaconos in puerili ætate ordinatos interrogare debet, velint ne, an ſecus, perſeverare in Ordine ſuſcepto, & obligationibus Ordini conjunctis ſatisfacere, ex Ordinis exercitio ante annum decimumſextum eorum ætatis peracto nulla tacita ratihabitio argui debet: cum ad ſummum hujuſmodi actus tacitam ratihabitionem importare poſſint, ſi geſti fuerint poſt annum decimumſextum, eo caſu, quo Præfectus Miſſionum anno decimoſexto eorum ætatis ipſos interrogare, quemadmodum ab illo fieri debere ſæpius monitum eſt, neglexerit.

Sequitur, ut per actus antea exercitos, nec ad perſeverantiam, nec ad perſeverantiam, nec ad onera Ordini adnexa ſe valide obligaſſe cenſeantur.

De Diſpenſationibus, quæ poſtulari continuant ſuper Matrimoniis contractis poſt Ordinem Sacrum.

§. 12. Remanet ultimum ex iis, quæ Reſponſo Noſtro definiri poſſe diximus; illud autem eſt hujuſmodi: *An plus commodi, & utilitatis, vel potius ſcandali & detrimenti allatura ſit rei Catholicæ diſpenſatio ſuper Matrimonio inito poſt Ordines Sacros, libratis in utramque partem omnium rationum, & circumſtantiarum momentis*. Præmiſſa in præcedenti Inſtructione Eccleſiæ Orientalis conſuetudine retinendi cum Ordine Sacro uxorem, quæ tamen ante Ordinis ſuſceptionem accepta ſit, atque indicata etiam controverſia, an Matrimonium ab Orientalibus initum poſt Ordinem Sacrum irritum ſit, an potius dumtaxat illicitum; tranſitus factus eſt ad aliam quæſtionem: an rectum, probe factum, ac utile videretur, an potius ſcandalo eſſe poſſet, aliquem diſpenſare, qui uxorem poſt Ordinem Sacrum duxerit, ut eam retinere, ac ſimul Sacro Ordine perfungi, & ſacra munia exercere poſſit, quia hujuſmodi diſpenſationes interdum a Sede Apoſtolica conceſſæ fuerunt. Cum autem, quæ ad quæſtionem definiendam neceſſaria videbantur, non ſatis nota, ac perſpecta eſſent, placuit rem differre, & interim exquirere, quæ opus erat, ut plenius de re tota inſtrueremur. Cum autem ad noſtram cognitionem, quæ expectabamus, relata ſint; auditis Congregatorum ſuffragiis, in ea fuimus ſententia, ut nemini facultas diſpenſandi concederetur, ſed Sedi Apoſtolicæ reſervaretur; ut, cum caſus contigerit, & diſpenſatio poſtuletur, mature expendantur, quæ neceſſe eſt conſiderare, ut, vel concedatur, vel denegetur diſpenſatio, cum de re graviſſima, ac magni momenti agatur. Decretum autem conditum eſt in hæc verba: *Recurrant ad Apoſtolicam Sedem in caſibus particularibus: in quibus, ſi ob graves cauſas Diſpenſatio ſuper Matrimonio inito, poſt Ordines Sacros concedenda videbitur, tunc nullum verbum fiat de renovatione conſenſus*.

Earum concedendarum facultas Apoſtolicæ Sedi reſervatur.

Si concedantur, decretum eſt, ne renovatio conſenſus exigetur.

§. 13. Haud ignotum eſt, quanta difficultas occurrat, quoties ſuper Matrimonio ex impedimento dirimenti nullo diſpenſatio conceditur ſolita conditione, ut inter Conjuges conſenſus renovetur: cum accidere poſſit, & nonnunquam contigerit, ut mulier haud contenta viro, vel vir uxorem faſtidiens, ut ſe in libertatem vindicet, eorum alter, vel uterque, novum conſenſum præbere renuat. In Decreto mox relato haud mens noſtra fuit, renovationem conſenſus excludere, cum Matrimonium extra dubitationem nullum eſt; ſed, cum gravis illa controverſia, ut dictum eſt, adhuc vigeat, an Matrimonium in Eccleſia Orientali poſt Ordinem Sacrum contractum, perinde nullum ſit, ac in Eccleſia Occidentali, an potius ſit ſolummodo illicitum; & cum hujuſmodi controverſia (exceptis Italo-Græcis, quorum Matrimonia poſt Ordinem Sacrum inita, ſtatutum eſt, nulla, & irrita eſſe, ut in noſtra Conſtitutione, quæ incipit: *Etſi Paſtoralis §.* 7. *num.* 25. quæ eſt quinquageſima ſeptima in ordine Bullarii Noſtri *Tom. I.*) quoad cæteros Orientales Græcos nullo adhuc Decreto Apoſtolico definita fuerit, licet Tribunalia hujus almæ Urbis opinioni eorum adhæreant, qui hæc Matrimonia nulla exiſtimant; nihilominus ſatius viſum eſt, ut adveniente caſu concedendi diſpenſationem, conditio renovationis conſenſus non exprimatur. Decretum autem, de quo agitur, nunc etiam a Nobis ſolemniter confirmatur.

Id enim prudenter omittendum viſum eſt, dum nihil definitum habetur ſuper nullitate hujuſmodi Nuptiarum apud illas Nationes.

§. 14. Hæc autem ſunt, quæ a Nobis conſtituta fuerunt, quæque pro recta Cophtorum diſciplina, dirigendiſque moribus opportunum eſſe duximus, ut huic noſtræ ſecundæ Inſtructioni insererentur. Hinc autem inclyta illa natio, quæ etiam antiquis temporibus ſuæ unionis cum Apoſtolica Sede, quæ centrum eſt unitatis, illuſtria præbuit argumenta, ſatis intelligere poterit, quam eximio charitatis affectu eam in Domino proſequamur; eique interea, veluti dilectionis Noſtræ pignus, Apoſtolicam Benedictionem impertimur.

Datum ex Arce Caſtri Gandulphi die XIX. Junii MDCCL. Pontificatus Noſtri Anno Decimo.

Dat. die 19. Junii 1750.

PROPONITUR RATIO — XXXI.

Secernendi Honorarios a veris Familiaribus Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, & Prælatorum Romanæ Curiæ, ad omnes juris effectus.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

IN eminenti ſupremi Principatus celſitudine, Dei voluntate, conſtitutos, ea Nos, inter alias, cura ſollicitat, ut forenſium litium & controverſiarum germina, quantum fas eſt, ſuccidamus, earumque potiſſimum, quæ nec ſine bonæ fidei detrimento intentari, nec ſine injuſtæ vexationis damno, & immeriti diſpendii periculo ſuſtineri, neque demum ſine publicæ tranquillitatis perturbatione agitari conſueverunt.

Honorariorum multiplex Romæ numerus.

§. 1. Neminem latet, antiquam eſſe in hac Romana Urbe & Curia conſuetudinem, ut plures, pluresque inter Venerabilium Fratrum Noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium, nec non ipſius Curiæ Prælatorum Familiares quoquo modo adnumerari contendant, eiſque operam ſuam atque ſervitia, vel tanquam Aulici nobiles, aut ſtudiorum Adjutores, ſive Familiæ Medici, aut Cauſarum, quas forte in Tribunalibus pendentes habeant, Solicitatores, Patroni, Advocati, vel, ſi ab Urbe recedant, tanquam negotiorum geſtores, ſive ad alia Officia eorum Perſonis ac Dignitatibus congruentia, ſponte profiteantur, & exhibeant, nullius quidem ſtipendii aut mercedis conditione, ſed eorum favoris, & gratiæ ſibi unice, ut ajunt, propoſito præmio, quod tamen ſatis apparet a ſpe alicujus utilitatis ex eorumdem Patrocinio percipiendæ ſejunctum non eſſe.

Ex his aliqui, Patronis defunctis, pro veris Familiaribus haberi contendunt.

§. 2. Et quidem pluribus ſæpe contingit, ut hujuſmodi ſpei fructus optatos conſequantur; pluribus etiam contraria ſors cadit. Verum tam ex his, quam ex illis non pauci deinde inveniuntur, qui, extincto Cardinale, vel Prælato, cui ſupradictum ſervitium præſtiterunt, non dubitant ab hæredibus complurium annorum cumulata ſalaria petere; atque etiam allatis probationibus ſuper hujuſmodi ſervitio defunctis præſtito, hæredes ipſos in jus & judicium vocare; unde hi, quum plerumque ignari ſint conditionum, quibus auctores ſui cum illis convenerant, ancipitis judicii difficultatibus incommodiſque vexantur; quemadmodum Nobis, in Romana Curia ab ineunte ætate verſatis, & in hujus quoque generis litibus non ſemel Judicis officio functis, certo deprehendere licuit.

Hujuſmodi controverſiæ in Judicium deductæ non facile definiuntur.

§. 3. Et illorum quidem actioni Romanæ Urbis conſuetudo adſtipulatur, ſecundum quam ſalarium, licet non expreſſe conventum, cuilibet famulatum impendenti debetur. Quod ſi hæredes a prædictis conventi, ea exceptione ſe tueantur, quod & auctorum ſuorum mens fuerit, & adverſarii ipſi in animo habuerint, ab hujuſmodi conſuetudine in eorum caſu diſcedere; hinc ſtatim ingredi neceſſe eſt immenſam, implicitamque conjecturarum ſylvam, quarum plures a dictis hæredibus colliguntur, ut oſtendant tum auctorum ſuorum, tum eorum, qui ipſis famulati ſunt, mutuum conſenſum fuiſſe, ut a præfata conſuetudine recederetur. Contra vero plures aliæ afferuntur ab iis, qui præſtiti ſervitii mercedem poſtulant, ut Judici perſuadeant, mutuum hujuſmodi con-

Anno 1750.

conſenſum nunquam inter eos, eorumque defunctos Patronos interceſſiſſe; atque ita multiplices diuturnæque lites in Tribunalibus agitantur, diverſoque exitu finiantur, quemadmodum fert earum controverſiarum natura, quarum deciſio ex conjecturis potiſſimum pendet; dum ex his aliæ unius Judicis intellectui magis validæ apparent, alteri vero aliæ majoris momenti videntur.

Honorariorum retinendorum conſuetudo parum utilis.

§. 4. Ad hæc incommoda præcavenda, quibus civilis ſocietas non parum perturbatur, promptum ac tutum remedium id eſſet, ut præfati Cardinales, atque Prælati, nullius opera ſervitioque ullo modo uterentur, præterquam eorum, quos juſtis menſtruis diuturniſque ſtipendiis remunerari ſtatuerunt, excluſis aliis, qui licet ipſis gratuita obſequia ac ſervitia liberaliter polliceantur, nihilominus eos tam in vita, quam in morte, ac etiam poſt mortem multis modis vexare non ommittunt. Nam & viventibus importuni ſunt, dum novas quotidie rationes comminiſcuntur, quibus præſtitam illis operam, per eorum patrocinii favorem, compenſari poſtulent; & morientibus moleſti eſſe non verentur, tam inſtanter, quam audacter (ut aliquando Nobiſmetipſis videre contigit) petentes Eccleſiaſticarum Penſionum, ſi quas iidem Cardinales atque Prælati transferre poſſunt, participes fieri; & iis defunctis, plura controverſiarum capita, etiam judicialiter, adverſus hæredes, & reliquam familiam excitare ſolent, non ſolum pro conſequendis retroacti temporis ſalariis, de quibus ſupra diximus, ſed etiam pro conſueto quadraginta dierum proxime decurrendorum ſtipendio, pro veſtibus ad luctum comparandis, ac pro virili portione capienda cum aliis Familiaribus, quibus Cardinales prædicti certam pecuniariam ſummam, pro rata, & pro qualitate ſervitii præſtiti, inter eos dividendam, legare conſueverunt. Sed quoniam nimis difficile fore cognoſcimus eorum obſequia penitus rejicere, qui Procerum hujuſmodi favorem & gratiam, cum eorum familiaritatis nomine, ambiunt; idcirco aliam rationem proponere decrevimus, qua ſervata, æque certum publicæ utilitatis & quietis fructum feliciter obventurum non dubitamus.

Mos conficiendi Rotulum verorum Familiarium commendatur.

§. 5. Quum ſcilicet ab antiquo tempore tam Cardinalibus, quam etiam Prælatis in more poſitum fuerit, familiarium ſuorum nomina Indiculo quodam, quem *Rotulum* vocant, propria ipſorum manu ſubſcripto comprehendere, id etiam in poſterum ab ipſis ſervetur; vel ſi ab eorum aliquo prætermiſſum fuerit, quam primum fiat; & hujuſmodi Rotulo inſcribantur omnes & ſinguli, quos propriis ſervitiis addictos retinent cum præſtatione conſueti ſalarii, illius nimirum, quod vel Romanæ Aulæ ſtylus fert, vel ſingulorum mos, eorumve Domus conſuetudo definiit. Æquum eſt autem, ut ſalarium hujuſmodi debitis temporibus unicuique Familiari ſolvatur. Quod ſi quis ex deſcriptis in prædicto Rotulo, vivente Domino, ſtipendia non acceperit, integrum ipſi erit poſt illius mortem actionem contra ejus hæreditatem promovere, dummodo intra annum a die obitus ipſius Domini computandum, eam judicialiter intentet; ſciatque ſe nonniſi duorum annorum ſtipendia, defuncto Domino, petere poſſe; qua de re extat felicis recordationis Prædeceſſoris Noſtri Pauli Papæ III. Conſtitutio, quæ incipit: *Sicut Nobis*, eaque jam pridem a recolendæ memoriæ Sancto Pio Papa V. in ſua, cujus initium eſt: *Cupientes*, innovata & confirmata; quam Nos ipſi, præſentium tenore, & pari Apoſtolica auctoritate ſimiliter confirmamus & innovamus. Præterea iiſdem Familiaribus ſub conſueti ſalarii conditione in Familiam adſcitis, & in Rotulo præfato deſcriptis, reliqua omnia iiſdem competentia jura ſalva & integra eſſe volumus, tam pro veſtibus atris, certique temporis ſtipendio poſt Dominorum mortem fruendo, quam pro rata portione capienda inter alios Familiares certæ pecuniarum ſummæ legato conjunctim remuneratos.

Horum jura aſſeruntur, & leges de ipſis latæ confirmantur.

Honorariorum quoque nomina, ſi Rotulo diſtincte inſcribantur, nulla ipſis actio relinquetur.

§. 6. Hi autem, qui non mercede conducti, ſed honoris tantum cauſa, Cardinalibus, atque Prælatis ſervitia præſtare conſentiunt; vel in eodem Rotulo, cum expreſſa Honorariorum denominatione deſcribantur, vel in alium Indicem a Patronis ſimiliter ſubſcribendum ſeorſim referantur; ſciantque ſe cum hujuſmodi diſtinctione deſcriptos, tam de jure, quam hujus Noſtræ Conſtitutionis vigore, nihil in poſterum ex defuncti Patroni bonis petere, aut conſequi poſſe, ſive per viam actionis, ſive compenſationis, aut retentionis, quantumvis diuturna, magnique momenti ſervitia eidem præſtiterint, & quamvis ille nihil vivens in eorum utilitatem egiſſet, vel etiam agendo, nihil forte pro ipſis obtinuiſſet. Præterea nullam iiſdem competere volumus actionem pro quadragenorum dierum, ut ajunt, ſtipendio, ſive pro atris veſtibus, aut pro conſequenda portione cujuſque ſummæ inter alios Familiares mercede conductos, ut ſupra, dividendæ; ſed præter honorem, quem ex Defuncti Familiaritate conſequuti ſunt, aliaſque utilitates, ſi quas illius gratia & auctoritate jam perceperunt, nil aliud ipſis ſperandum relinquimus, quam quod vel Defunctus ipſe, grati animi ergo, eiſdem nominatim reſtamento legaverit; vel Patroni hæredes, ſine præjudicio aliorum Familiarium, qui conſueti ſalarii conditione illi miniſtrarunt, ac ſine diminutione earum rerum, quas his præſervatas fore decrevimus, eiſdem Honorariis ſponte largiri voluerint.

Pont. A. X.

Præſentium Litterarum Lex futuros caſus reſpicit, nec afficit præteritos.

§. 7. Videant itaque quicumque Magnatum prædictorum favorem, gratuitam operam ipſis exhibendo, aucupantur, qua lege & conditione deinceps in eorumdem Honorariorum Familiarium numerum cooprabuntur, ſuaſque rationes ſubducant, perpenſa præſentis Conſtitutionis diſpoſitione; quam quidem ab ipſius publicationis die vim legis habere ſtatuimus; ſed nullo modo extendi volumus ad caſus antea definitos ſive in favorem Familiarium Honorariorum hujuſmodi, ſive adverſus eos, circa quos præcedentia judicata omnino attendi & ſervari debere decernimus.

Ejuſdem Legis favor volentibus tantum proponitur; non ſecus ac beneficium Inventarii Hæredibus Epiſcopis &c.

§. 8. Cæterum Nos prædictis Venerabilibus Fratribus Noſtris S. R. E. Cardinalibus, aliiſque præmiſſis, hujuſmodi conſilium proponimus, tamquam equum & ad eorum utilitatem, & quietem, Noſtro, aliorumque in rebus agendis, expertorum Virorum judicio, ſatis efficax, eadem prorſus ratione, qua Juſtinianus Imperator Defunctorum hæredibus ſuaſit, ut Inventarium bonorum hæreditariorum conficerent, ne ſua ipſorum propria bona creditoribus Defuncti, vel Legatariis, aut ulterioribus vocatis obnoxia relinquerent; eodemque pacto, quo Epiſcopis ad Eccleſiarum regimen proficiſcentibus utile conſilium datur, ut per Inventarii ſimilis confectionem, res ſuas, quas Domo ſecum deferunt, ab aliis ſecernant, quas deinceps acquiſituri ſunt, quaſque, tanquam ex Eccleſiæ redditibus, & proventibus comparatas, ſub lege Spolii poſt eorum mortem caſuras non ignorant. Quod ſi ex præmiſſis aliqui novum hoc Rotuli Familiarium ſiſtema amplecti noluerint, non ſane Nobis in animo eſt illos ad id compellere; verum eos admonitos volumus, quod non ſervata per eos præſentis Conſtitutionis lege, eorum hæredes ejuſdem præſentis Conſtitutionis beneficio minime juvabuntur, ſed omnibus litium incommodis, & controverſiarum ambiguitatibus expoſiti remanebunt, quas per præſentes de medio tollere, ac removere Nobis propoſitum fuit; non ſecus ac hæredes illi, qui Inventarium rite conficere negligunt, actionum confuſioni ſubjecti remanent, ac propriorum quoque bonorum diminutionem pati periclitantur; iique Epiſcopi, qui omittunt deſcriptione facere earum rerum, quas ſecum ad Eccleſias afferunt, has ipſas deinde Spoliorum Collectoribus cum aliis in unum redigendas plerumque relinquunt.

Aliter in poſterum judicari prohibetur.

§. 9. Denique has ipſas præſentes Litteras perpetuæ legis vim obtinere decernimus; ac ſecundum eas, & non aliter, in præmiſſis, per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores in poſterum judicari & definiri debere; irritum quoque & inane ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis derogatur.

§. 10. Non obſtantibus præmiſſis Pauli III. & Pii V. aliiſque Apoſtolicis Conſtitutionibus & Ordinationibus, nec non dictæ Almæ Urbis Statutis, Uſibus, & conſuetudinibus etiam in memorabilibus, aliiſque contrariis quibuſcumque.

Sanctio.

§. 11. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam noſtræ ordinationis, definitionis, confirmationis, innovationis, ſtatuti, decreti, & voluntati in-

Pont. A. X.

infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum.

Dat. Pont. Anno X. die 15. Julii 1750.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſeptingenteſimo quinquageſimo, Idibus Julii, Pontificatus Noſtri Anno Decimo.

D. Cardinalis Paſſioneus.

J. Datarius.
Visa de Curia
J. C. Boſchi.
Loco ✠ Plumbi.
J. B. Eugenius.
Regiſtrata in Secretaria Brevium.
Public. die 7. Auguſti ejuſdem Anni.

XXXII.

SUPER INSTITUTIONE,

Gubernio, & adminiſtratione Menſæ Nummulariæ S. Spiritus in Saxia de Urbe, confirmantur Litteræ Pauli V. aliaque opportune ſtatuuntur.

BENEDICTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

COMMUNIS Ærarii loca, ad publicum Civium commodum, Supremis Principis auctoritate ac providentia inſtituta, nimis intereſt ſumma circumſpectione ac fide adminiſtrari; quum, ſicut ex eorum tuto ordinatoque regimine Subditorum ſecuritas maxime pendet, ita ipſorum locorum ſtabilitas, & indemnitas in recta eorumdem adminiſtratione conſiſtat. Idcirco, licet uſque a primæva hujuſmodi locorum inſtitutione, opportunæ illorum Adminiſtratoribus leges ac regulæ præſcribi ſoleant; æquum eſt tamen, ut is, cui vigilis Patriſfamilias partes pro Subditorum felicitate impoſitæ ſunt, ad hujuſmodi regimen & adminiſtrationem ſuæ quoque dirigat conſiderationis intuitum, prædictiſque legibus & regulis accurate perpenſis, novoque ſemper confirmationis munimine roboratis, ea adjiciat, quæ pro illarum executione magis magiſque aſſerenda, vel etiam ad conditionem rerum, & temporum accomodanda, cum prudentium & expertorum Virorum conſilio, expedire judicaverit.

Vigil cura Pontificis in Subditorum felicitate procuranda.

Paulus V. Menſam Nummulariam S. Spiritus in Urbe inſtituit.

§. 1. Cum itaque alias ſanctæ memoriæ Prædeceſſor Noſter Paulus Papa V. ad hoc ut Pupilli, Viduæ, Pia Loca, & Curiales quicumque non minus tuto, quam ſine ſumptu proprias pecunias publica fide alicubi ſervandas deponere, illaſque pro eorum opportunitatibus ad libitum repetere & recuperare poſſent, in Archi-Hoſpitali Sancti Spiritus in Saxia nuncupato de Orbe, Ordinis Canonicorum Regularium ejuſdem Sancti Spiritus, ſub Regula Sancti Auguſtini militantium, publicum Banchum Depoſitorum erexerit, & inſtituerit; ac pro pecunias in eodem deponentium ſecuritate, omnia & ſingula bona dicti Archi-Hoſpitalis perpetuo obligata & hypotecata fore voluerit; hoc tamen, pro aliqua hujuſmodi oneris, aliorumque eidem Archi-Hoſpitali incumbentium compenſatione, concedens, ut licitum eſſet ipſius Archi-Hoſpitalis Præceptori pro tempore exiſtenti, & aliis illius Miniſtris, quibus hujuſmodi Banchi adminiſtrationem injunxit, pecunias in eo deponendas, ſeu earum partem, in emptionem Locorum Montinm non vacabilium (quæ ſane, quoties pecuniæ hujuſmodi reſtituendæ forent, quantocitius vendi, ſicque depoſitæ ſummæ, quibus debentur, reſtitui poſſent) convertere, & fructus ex eis interim provenientes percipere, ac in dicti Archi-Hoſpitalis uſus & utilitatem impendere; complures præterea leges & ordinationes pro faciliori & utiliori ejuſdem Banchi regimine provide excogitavit, ac ſuis Literis in forma Brevis expeditis conſtituit & ſanxit, quarum Litterarum tenor eſt, qui ſequitur, videlicet.

Et pro Deponentium ſecuritate Bona Archi-Hoſpitalis S. Spiritus obligavit.

Anno 1750.

Tenor Litterarum Pauli V.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Cauſa erectionis Banchi.

A Pontificatus noſtri primordio, clamores, quos a multis annis citra in hac Alma Urbe noſtra a Viduis, Pupillis, Locis Piis, & Curialibus, qui eorum pecunias ob decoctionem Mercatorum, & publicorum Capſorum amiſerunt, vel eas cum maxima jactura, & non ſine ingentibus expenſis, mediante diſcuſſione bonorum, recuperare nituntur, intelleximus, ita mentis noſtræ dolores excitarunt, ut cum hæc notabile damnum rei privatæ, ac publicæ attulerint & afferant, eis aliquod remedium dare cogitaverimus, & proinde in Archi-Hoſpitali noſtro Sancti Spiritus in Saxia de eadem Urbe, quod bona ſtabilia magni valoris poſſidet, & in quo diverſa pia opera in educandis infantibus expoſitis, ac curandis infirmis ibi recurſum habentibus, ac aliis quampluribus exercentur; in eo etiam hoc pium opus exerceri poſſet, publicum Banchum Depoſitorum pro commoditate ibidem ſponte pecunias ſuas deponenttum, ad hoc, ut mediante obligatione bonorum dicti Archi-Hoſpitalis pro dictis Depoſitis, indemnitati deponentium tute provideatur, erigere, & inſtituere duximus, dictoque negotio etiam diu pro indemnitate dicti Archi-Hoſpitalis cum dilecto filio Octavo Taſſono illius moderno Præceptore, ac aliis probis & expertis viris examinato, ipſi in eam, ut ex præmiſſis magna dicto Archi-Hoſpitali reſultaret utilitas, deſcederunt ſententiam, ſi eidem Octavio Præceptori partem dictarum pecuniarum, ut præfertur, deponendarum in emptionem Locorum Montium non vacabilium, quæ ſemper, & illico pro commoditate ſuas pecunias repetendi in eventum illarum repetitionis; pecunia numerata deficiente, in promptu eſſent, & vendi poſſent, convertendi facultatem concederemus & auctoritatem. Nos igitur in ſupremo Militantis Eccleſiæ ſolio Divina diſpoſitione conſtituti, ed ea, per quæ publicæ, & privatæ utilitati, dictæque Urbis Curialium, & aliarum perſonarum indemnitati valeat ſalubriter provideri, libenter intendentes: Motu proprio, non ad alicujus Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, in dicto Archi-Hoſpitali, & loco inibi, vel alibi, prout melius videbitur ad publicam commoditatem deputando, unum Banchum perpetuum Depoſitorum nuncupandum per Capſerium, & alios illius Miniſtros, qui Ordinem Sancti Spiritus ſnb Regula Sancti Auguſtini, cujus dictum Archi-Hoſpitale exiſtit, profeſſi fuerint, regendum, & gubernandum, in quo omnes, & ſingulæ pecuniarum ſummæ, etiam cujuſvis quantitatis exiſtentes, ab eas deponere volentibus, gratis, & abſque alia pecuniarium, etiam minimæ partis, a dictis perſonis pro hujuſmodi depoſiti exactione deponantur, & tute conſerventur, ſine aliquo præjudicio Montis Pietatis de Orbe, perpetuo erigimus, & inſtituimus. Illoque ſic erecto, & inſtituto, ut illud, aliquo ſervato ordine, recte & feliciter ad quorumcumque ſatisfactionem adminiſtretur, quod de cætero perpetuis futuris temporibus in dicto Archi-Hoſpitali una capſa in Camera prædicti Octavii, & pro tempore exiſtentis dicti Archi-Hoſpitalis Præceptoris conſervanda, in qua pecuniæ prædicti Banchi reponantur, conficiatur, eaque tribus differentibus clavibus, quarum unam dictus Præceptor, aliamque prædicti Archi-Hoſpitalis Domus Magiſter, & reliquam clavem hujuſmodi dicti Banchi Theſaurarius, ſeu Capſerius pro tempore exiſtentes habeant, obſeretur: ac Præceptor, necnon Magiſter Domus, ac Theſaurarius, ſeu Capſerius prædicti, dictam capſam conjunctim, & non ſeparatim ac de per ſe, aut unus abſque alio, aperire, nec alter alteri clavem ſuam confidere, aut accomodare; minuſve pecunias in dicto Bancho pro tempore exiſtentes, aut etiam minimam illarum partem ſeu quantitatem, ad alios quantumvis neceſſarios, & utiles uſus, quam in emptionem Locorum Montium non vacabilium hujuſmodi convertere, aut ſuper eis etiam pro urgentiſſimis ipſius Archi-Hoſpitalis neceſſitatibus, ſub pœna illorum nullitatis aliquos contractus inire, aut conficere poſſint, nec debeant; ac perinde dictæ pecuniæ a pecunis ex redditibus dicti Archi-Ho-

Hoſpitale S. Spiritus diverſa pia opera exercet.

Conceditur facultas aperiendi publicum Banchum.

In quo depoſita fiant gratis.

Depoſita in Capſa tribus clavibus obſecrata ſerventur.

Depoſita in alios, quam permiſſos uſus minime erogentur.

Depoſita ſeparatim ſerventur a redditibus Hoſpitalis.

ANNO 1750.

Hoſpitalis provenientes, ne in alios, quam prædictos uſus convertantur, aut invicem confundantur, ſeparentur, & in dicta capſa, ad hoc, ut promptæ pecuniæ occurrentes eas dietim repetentium neceſſitatibus habeantur, quædam, eaque conveniens pecuniarum quantitas ſemper, & continuo conſervetur: & ob id bis mille ſcuta circiter in manibus dicti Theſaurarii, ſeu Capſerii pro quotidianis minoribus ſolutionibus faciendis dumtaxat reliquantur, itaut dum aliqua major ſolutio facienda erit, id ad prædicti Præceptoris, & Magiſtri Domus notitiam deveniat, ſemelque ſaltem in hebdomada, & ſæpius, prout dicto Præceptori videbitur, per Præceptorem, ac Magiſtrum Domus prædictos computa Depoſitorum, tunc factorum, ad hoc, ut a prædicto Theſaurario, ſeu Capſerio pecuniæ, ſi plures quam opus fuerit, habuerit, auferantur, & in capſa, ut ſupra, reponantur, aut ipſi aliæ pecuniæ, prout temporis exegerit neceſſitas, tribuantur, revideantur. Dictuſque Præceptor quolibet anno Nos, & Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem, de emolumentis præmiſſorum occaſione factis certiorare, & notificare teneatur, dictæque capſæ computa ſingulis ſaltem tribus menſibus, vel alia, prout etiam expediens videbitur dicto præceptori pro tempore exiſtenti, ab univerſa dicti Archi-Hoſpitalis Congregatione qualibet hebdomada coram dicto Præceptore cum interventu non ſolum principalium illius Officialium, verum etiam Procuratoris, ac Advocati, & Notarii fieri ſolita, revideantur. Quodque ipſius Banchi Capſerius pro tempore exiſtens, ac Præceptor, & Magiſter Domus, ſeu alii Miniſtri, Cambia, Recambia, Incettas, Dittas, Cedulas, & nullum aliud genus negotiationis exercere, ſeu admittere poſſint; ſeu prædictus Theſaurarius, ſeu Capſerius dicti Banchi merus Depoſitarius eſſe, nec de dictis pecuniis diſponere, aut illas in alios uſus, quam Locorum Montium emptionem & uſus hujuſmodi, convertere debeat: & libris, in quibus prædicta depoſita deſcribentur, eadem prorſus fides in judicio, & extra judicium adhibeatur: Quodque partitæ ex dictis libris extractæ, & a Præceptore, ac Magiſtro Domus, nec non Theſaurario, ſe Capſerio prædictis, vel duobus ex ipſis ſubſcripta, in judicio, & extra fidem faciant, perinde, ac ſi parte citata, & cum decreto Judicis extractæ fuiſſent, dictuſque Theſaurarius, ſeu Capſerius, & quicumque alii dicti Banchi Miniſtri, ad omnem dictorum deponentium, vel intereſſe habentium requiſitionem, paritas ex dictis libris depoſitorum hujuſmodi ad effectum exhibendi in judicio, & extra illud, pro creditorum ſuorum conſequutione, vel alia opportuna probatione tradere, & extrahere: ac pro hujuſmodi pecunias deponentium ſecuritate quæcumque dicti Archi-Hoſpitalis immobilia, mobilia, ac ſemoventia bona in amplioris Cameræ, & quacumque alia juris valida forma obligata, & hypothecata ſint, & intelligantur; illaque ſic obligata, & hypothecata exiſtant, dictique deponentes ad illa promptam & paratam executionem, ac ſi Inſtrumenta publica obligatione Camerali vallata eſſent, habere, & in eventum non reſtitutionis pecuniarum ab eis pro tempore depoſitarum, dictorum bonorum realem, corporalem, & actualem poſſeſſionem, ſeu quaſi, abſque vitio ſpolii, & attentatorum, ac alicujus Judicis, ſeu Curiæ decreto, vel mendato, pro concurrenti pecuniarum, ei tunc reſtituendarum quantitate; apprehendere, & apprehenſam continuare, & retinere, illaque quibuſvis perſonis ſub quibuſcumque pactis, & conditionibus, & pretio ſibi benevifis, locare, & arrendare, ac illorum fructus & emolumenta percipere, exigere, levare, dictaque bona vendere, & alienare, ac de eis libere diſponere poſſint, & valeant, Quodque pecuniæ in dicto Bancho pro tempore deponendæ, quandiu in eo fuerint, a quoquam cujuſvis crediti occaſione ſequeſtrari non poſſint, & quocumque ſequeſtro non obſtante, prædictus Capſerius ad omnem etiam ſimplicem illorum, qui eas depoſuerint, requiſitionem, eis, etiam abſque aliqua pœna, & periculo iteratæ ſolutionis, ſolvere, & reſtituere poſſit, & valeat, itidem perpetuo ſtatuimus, & ordinamus. Et pro præmiſſorum inviolabili obſervatione dicti Archi-Hoſpitalis Præceptori, ac Magiſtro Domus, nec non ipſius Banchi Theſaurario, ſeu Capſerio, aliiſque illius Miniſtris, & perſonis, ac quibuſcumque aliis, ad quos nunc ſpectat, & pro tempore quomodolibet ſpectabit, quoſque dictum negotium tangit, aut tangere poterit quomodolibet in futurum, ne, ultra alias pœnas a jure communi inflictas, ſub privationis quorumcumque beneficiorum & officiorum per eos pro tempore obtentorum, ac inhabilitatis ad alia in poſterum obtinenda, ac etiam perpetuæ infamiæ, nec non excommunicationis majoris latæ ſententiæ, a qua nonniſi a Nobis, vel Romano Pontifice pro tempore exiſtente, ac in mortis articulo, abſolutionis beneficium conſequi poſſint, ipſo facto incurrenda pœna, præmiſſis in totum, vel parte contradicere, aut ab eis, ſeu illorum aliquo quovis prætextu, cauſa, vel occaſione recedere audeant, ſeu præſumant, ſed ea, ad eorum ſingula inviolabiliter, & inconcuſſe obſervare, & adimplere, ac ab aliis, quantum in ſe erit, obſervari, & adimpleri mandent, & faciant, itidem perpetuo præcipimus, & mandamus. Dictique Archi-Hoſpitalis Præceptori, & aliis illius Miniſtris prædictis, quod prædictas pecunias pro tempore, ut præfertur, deponendas, ſeu earum partem, in emptionem tot Locorum Montium non vocabilium, ad hoc, ut illarum reſtitutionis tempore adveniente, dicta loca quantocius vendi, dictæque pecuniæ, quibus debentur, reſtitui poſſint, convertere, & fructus ipſos interim ex eis provenientes percipere, exigere, & levare, ac in dicti Archi-Hoſpitalis uſus, & utilitatem convertere, quodque pro felici, & ſalubri dicti Banchi, ac illius perſonarum, & rerum ſuarum regimine, & directione, quæcumque ſtatuta, & ordinationes, capitula, & decreta, licita tamen, & honeſta, ac Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis non contraria condere, & quoties ſibi opportunum videbitur, condita mutare, alterare, & declarare, ac pro eorum arbitrio edicta publicare, imprimi, & affigi facere, ac ſubſcribere, aliaque in præmiſſis, & circa ea neceſſaria, ſeu quomodolibet opportuna facere, dicere, gerere, & exequi poſſint, & valeant, ſimiliter perpetuo concedimus, & indulgemus. Decernentes præſentes, & deſuper conficiendas literas, de ſubreptionis, vel obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari, aut alias quomodolibet infringi, vel retractari, ſeu invalidari, aut ad viam, & terminos juris reduci, ſeu in jus, vel controverſiam vocari, aut adverſus eas quodcumque juris, & facti, vel juſtitiæ, aut gratiæ remedium intentari, impetrari, vel concedi nullatenus unquam poſſe, ſed illas ſemper, & perpetuo validas, & efficaces fore, & eſſe, ac ab omnibus, ad quos ſpectat, & in futurum quomodolicet ſpectabit, inviolabiliter obſervari debere, ſicque ab omnibus, & ſingulis cenſeri, & ita per quoſcumque Judices ordinarios & delegatos, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quicquid ſecus ſuper præmiſſis a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtantibus præmiſſis, nec non felicis recordationis Pauli Secundi, & aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum de rebus Eccleſiæ non alienandis, quatenus epus ſit, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis: nec non etiam dictorum Archi-Hoſpitalis, & Ordinis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Archi-Hoſpitali, & Ordini, ejuſque Præceptori, ac Superioribus & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis, in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum tenores præſentibus pro expreſſis, ac de verbo ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus, adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 13. Decembris 1606. Pontificatus Noſtri Anno Primo.

Computa ſemel ſaltem in hebdomada revideantur.

Et quotannis Papa de ſtatu Banchi certioretur.

Nullum genus negotiationis ibidem exerceatur.

Partitæ a libris extractæ fidem in judicio obtineant.

Bona omnia Archiſpitalis pro Banchi ſecuritate obligata ſint.

Pecuniæ in Bancho depoſitæ ſequeſtrari nequeant.

Pœnæ contra Præceptorem, & Miniſtros contrafacientes.

PONT. A. X.

Facultates præceptoris, & Miniſtrorum in emptione Locorum Montium.

Et condendi Statuta.

Clauſula.

Derogatio contrariis.

Dat. Pauli I. die 13. Dec. 1606.

Pontif. V. an.

PONT. A. X.

Idem Paulus V. per alias Litteras poſtea permiſit, ut Sæcularium opera dictus Banchus adminiſtrari, & depoſita per Cedulas transferri poſſent.

§. 2. Quoniam vero deinceps eidem Paulo Prædeceſſori expoſitum fuit, quod in præfato Archi-Hoſpitali tot Fratres profeſſi dicti Ordinis Sancti Spiritus, qui habiles eſſent ad exercendum totum negotium hujuſmodi Banchi, minime aderant; quodque præterea, ob prohibitionem in præinſertis Litteris appoſitam, ne negotiatio per Cedulas ab ejuſdem Banchi Miniſtris & Adminiſtratoribus ullo modo exerceri & admitti poſſet, a nonnullis dubitatum fuerat, an depoſita per Cedulas & Litteras accipere & reddere, aut pecunias in aliam perſonam ſeu Banchum, alia ratione, quam per actualem numerationem transferre liceret; hinc idem Prædeceſſor per alias Litteras in ſimili forma Brevis ſub datum die 11. Junii anni MDCVII. tunc & pro tempore exiſtenti dicti Archi-Hoſpitalis Præceptori, ut ipſe, tunc, & perpetuis futuris temporibus, Miniſtrorum Sæcularium opera in ejuſdem Banchi miniſterio ad ejus arbitrium & nutum uti libere poſſet & valeret, licentiam conceſſit, & facultatem; Capſeriis vero, aliiſque Miniſtris ejuſdem Banchi, pecunias Campſoribus, & aliis, juxta opportunitatem & commoditatem, per Litteras & Cedulas ſolvere & tranſferre, ſeu girare, ut alii publici Campſores facere ſolent, licitum fore, abſque tamen ulla negotiatione, ſed ad effectum ſolum, & occaſione Depoſita inibi facta accipiendi vel reddendi, aut Montium loca, prout in præinſertis ſuis Litteris permittitur, emendi, declaravit, & quatenus opus eſſet, opportunam etiam ad hoc eis licentiam, & facultatem impertitus fuit.

Innocentius XI. ſimilibus Litteris ſtatuit, ut Banchi debitores obligatione Camerali obligati eſſent.

§. 3. Præterea quum Sanctæ mem. Innocentio Papæ XI. etiam Prædeceſſori Noſtro, pro parte nunc exiſtentium ipſius Banchi ſeu menſæ Nummulariæ Miniſtrorum, fuiſſet expoſitum, quod, quum bona omnia dicti Archi-Hoſpitalis, in illorum, qui inibi pecunias deponunt, favorem, ita ut præfertur, ex præmiſſarum Pauli Prædeceſſoris Litterarum diſpoſitione, efficaciter obligata eſſent, perinde ac ſi cum unoquoque eorum Cameralis obligatio interceſſiſſet; e converſo illi, qui Bancho præfato debitores ſupererant, non æquali vinculo erga eumdem Banchum obſtricti cenſebantur: Ipſe Innocentius Prædeceſſor per ſuas etiam Litteras in ſimili forma Brevis ſub die decima Maii Anni Milleſimi ſexcenteſimi octogeſimi tertii, ſtatuit & ordinavit, omnes & ſingulos præfati Banchi ex quacumque cauſa debitores, tunc præſentes, & futuros, cujuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, conditionis, præeminentiæ, & dignitatis, ac etiamſi Eccleſiæ, Monaſteria, Conventus, Collegia, Hoſpitalia, Archi-Hoſpitalia, Confraternitates, Archi-Confraternitates, & alia Loca Pia quæcumque, etiam ſpecifica, & individua mentione, & expreſſione digna exiſterent, ad ſatisfaciendum eidem Bancho de eorum debitis reſpective efficaciter obligari, ac obligatos & obligata exiſtere & fore, in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi ab eorum ſingulis Cameralis obligatio ad favorem ipſius Banchi facta fuiſſet; prout, in ſecundo dictis Pauli, ac præfatis Innocentii Prædeceſſorum præditorum Litteris plenius reſpective continetur.

Pontifex dictas Litteras ſolemniter confirmat.

§. 4. Nos vero, qui præmiſſarum Legum & Ordinationum a Prædeceſſoribus Noſtris provide editarum perpetuum implementum, ac ejuſdem Menſæ in publicam commoditatem inſtitutæ indemnitatem, & profectum ſummopere exoptamus; Motu Proprio, & ex certa ſcientia, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, tam præinſertas Pauli, quam ſupramemoratas ejuſdem Pauli, & Innocentii Prædeceſſorum præfatorum reſpective Litteras, omniaque & ſingula in eis contenta & expreſſa, tenore præſentium Apoſtolica auctoritate confirmamus, approbamus, & innovamus, illiſque novum inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur, vim, & efficaciam adjicimus, ac omnes & ſingulos tam Juris, quam facti & ſolemnitatum defectus, ſiqui deſuper quomodolibet intervenerint in eiſdem, ſupplemus; expreſſe declarantes, quod, quemadmodum ipſis, & ſignanter præinſertis Literis, nunquam generaliter derogatum fuiſſe dignoſcitur, nec etiam earum ignorantia (quum earumdem exemplar ſemper ad hunc diem indigniori partæ Aule ejuſdem Menſæ palam & publico aſpectui expoſitum fuerit;) ab ullo unquam allegari potuit, ita eædem præinſertæ Litteræ ſemper hactenus in ſuo robore & efficacia, nec non in viridi obſervantia perſtiterunt; exceptis tantum, ut accepimus, caſibus, in quibus de præterito permiſſum fuit, per dictam Menſam neceſſitatibus & indigentiis Archi-Hoſpitalis præfati opem, & adjumentum præſtari. Qua de re, ſi quæ actiones & jura Menſæ & Archi-Hoſpitali præfatis, ob præinſertarum aliarumque prædictarum Litterarum inobſervantiam aliquo forſan in caſu nulliter & de facto ſequutam, ſeu admiſſam, juxta ipſarum Litterarum formam & tenorem, contra alias Perſonas & Loca quæcumque, eorumque res & bona, competunt ac competere poſſunt, illis per confirmationem & innovationem hujuſmodi nullo modo officere aut præjudicare intendimus, immo firmas & firma, ac in pleno robore & efficacia perſeverare decernimus & ſtatuimus.

Declarans dictas Litteras ſemper in obſervantia fuiſſe.

ANNO 1750.

Et ideo præſervat omnia Jura Banch. ex eis provenientia.

§. 5. Omnia quoque & ſingula in præinſertis, & memoratis reſpective Litteris contenta, & expreſſa, ac per dictos Prædeceſſores Noſtros volita, ſancita, & ordinata perpetuis futuris temporibus inviolabiliter, juxta tamen ulteriores mox ſubjiciendas ordinationes Noſtras, obſervari volumus & jubemus. Nos enim, pro firmiori præmiſſorum ſubſiſtentia & executione, nonnulla adhuc addenda ac præſentium Litterarum ſanctione ſtabilienda cenſuimus; nimirum:

Et pro præmiſſorum exactiori obſervantia infraſcriptas addit ordinationes.

§. 6. Primo, cum in præinſertis Litteris caveatur expreſſe, quod Depoſita integre ad deponentium commodum aſſervari debeant, liceatque dumtaxat eorum partem in emptionem tot Locorum Montium non vacabilium convertere, ad hoc ut, illorum reſtitutione occurrente, dicta Loca quantocitius vendi, ac pecuniæ ex ipſis redactæ, quibus debentur, reſtitui poſſint; fructus vero interim ex iiſdem provenientes, in Archi Hoſpitalis beneficium impendi debeant; expreſſa quoque in eiſdem Litteris lege, & prohibitione impoſita, ne ipſius Menſæ, ſeu Banchi Miniſtri ex Depoſitorum pecuniis ullum aliud prorſus negotiationis genus exercere, vel admittere, nec dictis pecuniis in alios uſus diſponere queant; Nos ordinationem & prohibitionem hujuſmodi innovantes, motu, ſcientia, & auctoritate ſimilibus ſtatuimus, atque decernimus, ut quatenus aliquod contra præmiſſas ordinationem & prohibitionem ullo unquam tempore admitti contingat, omnes & ſingulæ pœnæ in præinſertis Litteris comminatæ adverſus contraventores locum omnino habeant, & plenariæ executioni demandentur; atque etiam præſentium tenore expreſſe declaramus, inter pœnas hujuſmodi per generalitatem verborum inibi comminatas, hanc quoque de jure comprehendi, & comprehenſam cenſeri debere, ut in eventum hujuſmodi, tam pro tempore exiſtens dicti Archi-Hoſpitalis Præceptor Generalis, ſeu Commendatarius, quam dictæ Menſæ Capſerius, Ratiocinator, aliique Miniſtri, ad quos ſpectat, & ſpectare potuit, ſeu poterit in futurum, ratione contraventionis hujuſmodi, teneantur etiam de proprio ad reſtitutionem, reintegrationem quantitatum pecuniarum contra ordinationem & prohibitionem hujuſmodi impenſarum; ac præterea decernentes, quod quatenus præmiſſis, ex Noſtra, vel Succeſſorum Noſtrorum Romanorum Pontificum diſpenſatione (quem ſane caſum, nullo unquam tempore evenire votis omnibus exoptamus), ad hoc ut pecuniæ in dicta Menſa depoſitæ in alios, quam in præfatos uſus erogentur, derogari contingat; in Chirographis, ſeu Schedulis manu tunc exiſtentis Romani Pontificis ſignandis, ſeu in Litteris Apoſtolicis deſuper expediendis, ſpecialis, expreſſa, & individua preſentis Conſtitutionis mentio fieri debeat; nec ipſi per clauſulas generalis, idem etiam per equipollens, importantes, aut per Decreta derogatoria, irritantia, univerſalia, & ampliſſima, valide derogatum ſit & cenſeatur; ſed poſt dictam mentionem, ſpecialis etiam, expreſſa, & individua in Chirographis, ſeu Schedulis, aut Litteris Apoſtolicis hujuſmodi, fieri debeat preſentium derogatio; ſine qua eadem Chirographa, Schedule, & Littere Apoſtolice, ad effectum premiſſorum, nullius ſint roboris, vel momenti, nec executionem habere poſſint.

Primo, quod omnes pœnæ inflictæ locum habeant, & inter pœnas ea eſt, ut Miniſtri Banchi teneantur de proprio ad illius indemnitatem.

Quodque ſi aliter diſponi contingat, quam in præſenti ſtatuitur, expreſſa hujus Conſtit. fieri debeat derogatio.

§. 7. Secundo, cum juxta eaſdem preinſertas Litteras dicti Archi-Hoſpitalis Preceptor quolibet Anno Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem de emolumentis ex hujuſmodi Locorum Montium emptione factis certiorare & notificare teneatur; Nos hujuſmodi preceptum & ordinationem declarantes, & ampliantes, preſentium tenore, expreſ-

Secundo, quod ſingulis Annis generalis fiat computorum collatio, quæ in Congreg. particulari revideatur, & poſtea Rom. Pont. præſentetur.

ANNO 1750.

preſſe volumus & mandamus, ut vertente Menſe Januarii cujuslibet Anni, ſicuti poſtremis elapſis Annis geſtum fuit, generalis fiat collatio, ſeu comparatio computorum dictæ Menſæ, vulgo *Bilancio* nuncupata, in qua integer illius ſtatus œconomicus, ſumma nimirum pecuniarum depoſitarum, inveſtimenta Locorum Montium prædictorum, credita & debita cujuſvis ſpeciei, nec non quantitates fructuum Locorum Montium decurſorum, & eorum uſus ac applicatio in ſupra expreſſas cauſas, fideliter referantur; quodque dicta comparatio ſeu collatio legatur, examinetur, & revideatur a Congregatione pro tempore exiſtentium ejuſdem Archi-Hoſpitalis Præceptoris, ſeu Commendatarii, & Magiſtri Domus, ac dictæ Menſæ Capſerii, & Ratiocinatoris. Hujus autem relationis ſtatus Oeconomici duo tantum exemplaria conficiantur, quæ cum in eadem Congregatione a Capſerio, & Ratiocinatore præfatis ſubſcripta fuerint, eorum unum in ipſius Menſæ Archivo aſſervari debebit, alterum vero a Præceptore ſeu Commendatario præfato Nobis & Succeſſoribus Noſtris Romanis Pontificibus exibendum erit; illudque poſtea, cum annotatione quod jam Romano Pontifici præſentatum fuit, in Archivo Domus Archi-Hoſpitalis præfati, ad hoc, ut ad placitum ejuſdem Pontificis ei denuo repræſentari valeat, cuſtodiendum erit. Utriuſque autem Archivi præfati Archiviſtis & Cuſtodibus præſentium tenore diſtricte injungimus, ut dicta exemplaria ſecreta teneant, nec illa alicui communicent, niſi in neceſſitatis caſu a pro tempore exiſtente Præceptore, ſeu Commendatario præfato approbando, ſub pœnis ab eodem Præceptore, ſeu Commendatario ejus arbitrio imponendis.

Exemplaria dictarum collationum ſecreta ſerventur.

Tertio quod in Capſerii manibus arbitrio Præceptoris majoribus mille ſcutorum pecuniæ ſumma relinqui poſſet.

§. 8. Tertio, etſi in præinſertis Litteris diſponatur, pecunias in dicta Menſa depoſites in Capſa tribus Clavibus clauſa reponi, & penes Capſerium pro ſolutionibus quotidie occurrentibus, ſummam bis mille circiter ſcutorum relinqui debere: quia tamen experientia compertum eſt, ob depoſitorum & exactionum confluentiam, majorem apud ipſum requiri pecuniæ ſummam, ideo, ut in ejuſdem Menſæ Capſerii manibus, & penes ipſum major pecuniæ numeratæ ſummæ relinquatur, arbitrio & prudentiæ ejuſdem Præceptoris ſeu Commendatarii pro tempore exiſtentis remmittimus.

Quarto, e fructibus Locorum Montium, detrahi debeant emolumenta & expenſæ Banchi.

§. 9. Quarto, declaramus, e fructibus Locorum Montium præfatorum in dicti Archi-Hoſpitalis commodum convertendis, ante converſionem hujuſmodi, detrahi debere, quemadmodum in uſu eſt, omnia emolumenta Miniſtrorum, aliaſque expenſas pro ipſius Menſa manutentione occurrentes.

Quinto, quod menſis non elabatur, quin ordinaria Congr. habita fuerit alia vero Congr. ſingulis trimeſtribus cogi debeat.

§. 10. Quinto, cum in præinſertis Litteris præcipiatur, duas ſuper computis Menſæ præfatæ Congregationes identidem haberi, unam videlicet ſingulis Hebdomadis ad inſpiciendum Depoſitorum ſtatum, alteram vero ſingulis Trimeſtribus, ut plenius ipſius Menſæ ſtatus, atque conditio perpendatur, & priori quidem ipſum Præceptorem, nec non Magiſtrum Domus Archi-Hoſpitalis præfati, una cum Capſerio Menſæ ſeu Banchi hujuſmodi, intereſſe, alteri vero non ſolum principales Archi-Hoſpitalis præfati Officiales, ſed etiam ejuſdem Procuratorem Advocatum, & Notarium accedere. Nos, ut provida hæc diſpoſitio facilius, & felicius executioni demandetur, volumus, & mandamus, primam ex Congregationibus præfatis ad præceptoris ſeu Commendatarii prædicti arbitrium cogi debere, dummodo nunquam unius Menſis ſpatium decurrat, abſque eo quod hujuſmodi Congregatio habeatur. Tam vero in iſta, quam in altera Congregationibus hujuſmodi, interveniant ſemper præfati Præceptor ſeu Commendatarius, & Magiſter Domus Sancti Spiritus, nec non Banchi Capſerius, & Ratiocinator; reliqui vero ſuperius nominati, Procurator, Advocatus, atque Notarius, quoties negotiorum, & caſuum natura id exegerit, arbitrio Præceptoris prædicti, intereſſe jubeantur.

Sexto, quod facultas condendi Statuta de his intelligatur, quæ præſenti Conſtit. non ſint contraria.

§. 11. Sexto, quum in iiſdem præinſertis Litteris indultum fuerit præfati Archi-Hoſpitalis Pręceptori, aliiſque illius Miniſtris, pro tempore exiſtentibus, ut pro ſupradicti Banchi, ejuſque Perſonarum & rerum regimine, & directione, quęcumque ſtatuta, ordinationes, capitula, & decreta, licita tamen, & honeſta, ac Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis non contraria, condere, & condita mutare, alterare, & declarare, prout ipſis opportunum videbitur, poſſint, & valeant; Nos facultatem hujuſmodi pręfatis Pręceptori, ac Miniſtris eatenus confirmamus, ac iterum pręſentium Litterarum ſerie concedimus, & indulgemus, dummodo nova decreta, ordinationes, & quęcumque alię reſolutiones hujuſmodi, iiſdem pręinſertis, & ſupramemoratis, Prędeceſſorum Noſtrorum Litteris, ac pręſenti Conſtitutioni Noſtrę non contradicant, nec repugnent, illaſve modificent; declarantes, ſub nomine Miniſtrorum prędictorum intelligi debere pręfatos Capſerium, Ratiocinatorem, Domuſque Magiſtrum, de quorum in Congregatione collectorum conſilio opportunę capi debent reſolutiones, cum interventu etiam Cuſtodis Archivii Banchi pręfati, qui in Libro ad id deſignato, reſolutiones ipſas adnotare valeat, ac reſpective teneatur.

PONT. A. X.

Qui veniant ſub nomine Miniſtrorum.

Clauſulæ.

§. 12. Ac decernentes, eaſdem pręſentes, & pręinſertas Pauli, ac ejuſdem Pauli, & Innocentii Prędeceſſorum pręfatorum ſupramemoratas Litteras, ac omnia, & ſingula in eis reſpective contenta, etiam ex eo, quod quicumque quavis auctoritate, dignitate, ac etiam Cardinalatus honore fulgentes, & in pręmiſſis intereſſe habentes, ſeu habere pretendentes, pręmiſſis non conſenſerint, nec ad ea vocati, & auditi, aut Cauſę, propter quas ipſę pręſentes, alięque ſuperius pręinſertę & memoratę litterę reſpective emanarint, ſatis adductę, juſtificatę, aut approbatę non fuerint, nunquam de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis Noſtrę, aut quopiam alio defectu notari, impugnari, aut in jus, vel controverſiam revocari poſſe; ſed eas ſemper, & perpetuo validas, firmas, & efficaces exiſtere, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere.

Aliter judicari prohibeatur.

§. 13. Sicque & non aliter per quoſcumque Judices Ordinarios & Delegatos, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctę Romanę Eccleſię Cardinales, ſublata eis & eorum cuilibet quavis aliter judicandi & interpretandi facultate & auctoritate, judicari & definiri debere, ac quidquid contra præſentium formam & diſpoſitionem in pręmiſſis a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, ſeu mandatum fuerit, irritum, nullum, & invalidum, ac nullius roboris, vel momenti ex nunc prout ex tunc, & e contra, fore & eſſe, dicta auctoritate etiam decernimus.

Derogatio contrariis.

§. 14. Non obſtantibus, quatenus opus ſit, Noſtra, & Cancellarię Apoſtolicę Regula de jure quęſito non tollendo, aliiſque Conſtitutionibus & Ordinationibus Apoſtolicis, omnibuſque iis, quę Paulus, & Innocentius Prędeceſſores pręfati in pręinſertis, & ſupramemoratis eorum Litteris voluerunt non obſtare, Privilegiis quoque, Indultis, & Litteris Apoſtolicis in contrarium pręmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus & ſingulis, illorum tenores pro plene & ſufficienter ac de verbo ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, ad pręmiſſorum effectum, hac vice dumtaxat ſpecialiter & expreſſe harum ſerie derogamus, cęteriſque quibuſcumque.

Exemplar hujus Conſt. in Aula Banchi, & in Archivo expoſitum retineatur.

§. 15. Volumus autem, & dicta auctoritate pręcipimus, ut earumdem pręſentium Exemplar Typis impreſſum in Aula dictę Menſę, necnon in Archivo orędicto publice appenſum, & expoſitum retineri debeat; quodque ipſarum pręſentium Tranſumptis, etiam, ut pręfertur, impreſſis, manu pro tempore exiſtentis dictę Domus Archiviſtę ſubſcriptis, & ejuſdem Archi-Hoſpitalis Sigillo munitis, eadem prorſus fides in judicio, & extra illud adhibeatur, quę ipſis pręſentibus adhiberetur, ſi forent originaliter exhibitę, vel oſtenſę.

Et illius Tranſumptis fides habeatur.

Sanctio pœnalis.

§. 16. Nulli ergo omnino hominum liceat; paginam hanc Noſtrę Confirmationis, approbationis, innovationis, roboris, adjectionis, ſtatuti, declarationis, ampliationis, mandati, remiſſionis, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſuram.

Datum

PONT. A. X.

Dat. Pont. A. X. die 10. Aug. 1750.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſeptingenteſimo quinquageſimo, quinto Idus Auguſti, Pontificatus Noſtri Anno Decimo.

D. Cardinalis Paſſioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA

J. C. Boſchi.

Loco ✠ Plumbi.

J. B. Eugenius.

Regiſtrata in Secretaria Brevium.

XXXIII. CANONICIS REGULARIBUS

Pręmonſtratenſibus conceditur ex integro Privilegium aſſequendi, & retinendi quaſcumque Parochiales Eccleſias, & Vicarias, tam Sęculares, quam Regulares abſque Diſpenſatione Apoſtolica.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

ONEROSO Sacri Apoſtolatus Miniſterio meritis licet imparibus Divina ſic diſponente Clementia Præſidentes, pia Regularium virorum vota ſolicitis pii Patris affectione proſequimur, ac Privilegia eis alias a Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris conceſſa, denuo ex integro liberali indulgentia concedimus, ut ii in humilitatis ſpiritu in Regularibus locis Altiſſimo famulantes; ſublatis quibuſcumque dubiis, & diſſono litium clamore, laudabilibus poſſint in Domino proficere incrementis.

Preces Pontifici oblatæ.

§. 1. Sane pro parte Dilecti Filii Nicolai Meyers moderni Procuratoris Generalis Canonicorum Regularium Præmonſtratenſis Ordinis, Laudunen. & aliarum Civitatum, vel Diœceſum, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod Ordo prædictus, illiuſque pro tempore exiſtentes Canonici Regulares, inter quamplurima Privilegia a diverſis Romanis Pontificibus, & ſignanter a fel. record. Urbano Papa IV. & Clemente Papa V. Prædeceſſoribus Noſtris Ordini, & Canonicis Regularibus prædictis Apoſtolica auctoritate conceſſa, & ſubinde eadem Apoſtolica auctoritate confirmata, illo quidem in Litteris Apoſtolicis ab eiſdem Urbano, & Clemente Prædeceſſoribus reſpective emanatis contento gaudent Privilegio, nimirum, quod Canonici Regulares ejuſdem Ordinis pro tempore exiſtentes Parochiales Eccleſias, etiam Sæculares, ac Clericis, ſeu Presbyteris Sæcularibus conferri, & aſſignari ſolitas, abſque ulla diſpenſatione Apoſtolica conſequi, & conſequutas retinere libere, & licite poſſint, & valeant.

Controverſia judicialis quam Ordo Præmonſtr. perpeſſus eſt.

§. 2. Cum autem, ſicut eadem petitio ſubjungebat, ob collationem Parochialis Eccleſiæ de Limbrich. Leodien. Diœceſ. & reſpective proviſionem de illa certo tunc expreſſo modo vacante Dilecto etiam Filio Melchiori VVerden Presbytero, ac Canonico Regulari dicti Ordinis expreſſe profeſſo non diu a Nobis eadem Apoſtolica auctoritate factas, Curia Epiſcopalis Leodien. & pre illius parte Dilectus pariter Filius Promotor Fiſcalis ejuſdem Curiæ Epiſcopalis, collationi & proviſioni hujuſmodi in Dataria Apoſtolica, eo ſub prætextu, quod Canonici Regulares dicti Ordinis ad Parochiales Eccleſias obtinendas, prout juxta Conſtitutionem a Nobis noviſſime editam incipientem: *Quod inſcrutabili*, Canonici Regulares Ordini Sancti Auguſtini Canonicorum Regularium Congregationis Lateranen. ad Parochiales Eccleſias hujuſmodi habendas incapaces ſunt, etiam exiſterent incapaces, tunc ſe oppoſuerit, illaſque impugnaverit, controverſiam hujuſmodi in eadem Dataria Apoſtolica, pro validitate collationis & proviſionis in vim prædictis Privilegii in eiſdem Urbani, & Clementis Prædeceſſorum prædictorum Litteris contenti, licet abſque diſpenſatione Apoſtolica factarum, ſubſtinenda, opus fuit agitare.

ANNO 1750.

Petitionis ſumma.

§. 3. Idcirco Nicolaus prædictus ad tollenda quæcumque dubia, & objectiones, quæ in futurum a quibuſcumque Epiſcopalibus, Archiepiſcopalibus, & Primatialibus, aliiſque Eccleſiaſticis Curiis, earumque reſpective Promotoribus Fiſcalibus, ſeu Procuratoribus legitimis adverſus Privilegium prædictum in dictis Urbani, & Clementis Prædeceſſorum prædictorum Litteris, ut præfertur, contentum, excitari poſſint in futurum; nec non pro majori nunc, & pro tempore exiſtentium ejuſdem Ordinis Præmonſtraten. Canonicorum Regularium, qui de Parochialibus Eccleſiis de cætero tam Apoſtolica, quam Ordinaria auctoritate erunt providendi, quiete & tranquillitate, plurimum cupiat ſibi ac Canonicis Regularibus in eodem Ordine Permonſtraten. expreſſe profeſſis nunc & pro tempore ubi vis exiſtentibus, per Nos, & Sedem Apoſtolicam ex integro ut infra benigne indulgeri. Quare pro parte dicti Nicolai Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus ejuſdem Ordinis Præmonſtraten. illiuſque Canonicorum Regularium, qui nunc in eo expreſſe profeſſi ſunt, & impoſterum etiam in eo profeſſionem expreſſe emittent, indemnitati in præmiſſis opportune conſulere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Indultum ex integro conceditur.

§. 4. Nos igitur, qui quarumcumque litium, & jurgiorum occaſiones tollere ſinceris deſideramus affectibus, Nicolao prædicto, ac Canonicis Regulabus prædictis ſpecialem gratiam facere volentes, eoſdemque, & eorum quemlibet a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodari eziſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequi, harum ſerie abſolventes & abſolutos fore cenſentes hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, eidem Nicolao, ac Canonicis Regularibus, qui nunc in eodem Ordine Præmonſtratenſi, ut præfertur, expreſſe profeſſi ſunt, & impoſterum etiam in eo profeſſionem emittent, ut ipſi ex nunc, & perpetuis futuris temporibus, abſque ulla oppoſitione, & contradictione, quaſcumque Parochiales Eccleſias, etiam Sæculares, illarumque perpetuas Vicarias Clericis, ſeu Presbyteris Sæcularibus conferri, & aſſignari ſolitas, ſi tamen eis, & eorum cuilibet canonice conferantur, aut ipſi eligantur, præſententur, vel alias aſſumantur ad illas, abſque diſpenſatione Apoſtolica conſequi, & in eis quavis auctoritate inſtitui, illaſque recipere, & quoad vixerint retinere libere, & licite poſſint, & valeant, Apoſtolica auctoritate prædicta, tenore earumdem præſentium, ex integro perpetuo concedimus, & indulgemus; ipſumque Nicolaum, nec non Canonicos Regulares dicti Ordinis Permonſtrat., nunc, & pro tempore exiſtentes prędictos ſuper prȩmiſſis a quibuſcumque etiam Curiis Eccleſiaſticis, ſeu eorum Promotoribus Fiſcalibus, vel Procuratoribus prędictis, quavis auctoritate, prętextu, colore, cauſa, vel ingenio moleſtari, inquietari, perturbari, aut impediri nullatenus unquam poſſe, ſed Indulto per Nos conceſſo hujuſmodi ſemper, & perpetuo pacifice frui, & gaudere.

Ejus perpetua firmitas aſſeritur.

§. 5. Ac eaſdem præſententes nullo unquam tempore ex quocumque capite, aut quavis occaſione vel cauſa de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis Noſtræ, vel quopiam alio quantumvis ſubſtantiali, & excogitato, ac ſpecialem, & individuam mentionem, & expreſſionem requirente defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, in Jus, vel controverſiam vocari, aut adverſus illas quodcumque juris, vel facti, aut gratię remedium impetrari, ſeu etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicę poteſtatis plenitudine conceſſo, & impetrato quempiam uti, ſeu ſe juvare poſſe, neque illas ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, derogationibus, modificationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus etiam per Nos, & Sedem prędictam ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis quomodolibet pro tempore factis, & faciendis, ac conceſſis, & concedendis comprehendi, vel confundi, ſed ſemper ab illis excipi, & quoties illę emanabunt, toties in priſtinum, & validiſſimum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenarie reintegratas,